

VUOSIKERTOMUS 1998

YHTIÖKOKOUS

Tämfelt Oyj Abp:n varsinainen yhtiökokous pidetään torstaina maaliskuun 25. päivänä 1999 klo 16.00 yhtiön pääkonttorissa, Yrittäjänkatu 21, Tampere.

OSAVUOSIKATSAUKSET

Tämfelt julkistaa kaksi osavuosisikatsausta vuonna 1999: torstaina 3.6. ja keskiviikkona 6.10.

SISÄLLYSLUETTELO

Yhtiökokous	2
Tämä on Tamfelt	4
Konserni lyhyesti	4
Toimitusjohtajan katsaus	5
Organisaatio	6
Hallitus	6
Tilintarkastajat	6
Konsernin johtoryhmä	6
Hallituksen toiminta- kertomus	7-14
Konsernin tuloslaskelma	15
Konsernitase	16-17
Konsernin rahoitus- laskelma	18
Emoyhtiön tuloslaskelma	19
Emoyhtiön tase	20-21
Emoyhtiön rahoitus- laskelma	22
Tilinpäätöksen laadinta- periaatteet	23-24
Liitetiedot	25-31
Tunnuslukuja	32-33
Osaketietoja	34-37
Hallituksen esitys yhtiökokoukselle	38
Tilintarkastuskertomus	38
Henkilöstötuloslaskelma	40
Ympäristöraportti	41
Juankosken tehdas 30 vuotta	42

TÄMÄ ON TAMFELT

Yli 200-vuotias Tamfelt kuuluu Suomen teollisuuden uran-uurtajiin. Yhtiö on perustettu 1797, ja se on ollut pörssiyhtiö vuodesta 1942.

Tamfelt-konsernilla on neljä tuotantolaitosta: yksi Yhdysvalloissa, yksi Portugalissa ja kaksi Suomessa. Tampereen tehdas on alansa suurimpia ja moderneimpia tuotantolaitoksia maailmassa.

Yhtiön päätuotteet ovat metsäteollisuuden konekudokset: paperikoneiden viirat ja huovat (PMC-tuotteet) sekä selluteollisuuden suodatinkankaat. Tärkeän ryhmän muodostavat myös

kaivos- ja kemianteollisuuden suodatinkankaat. Tamfeltin laatujärjestelmä on sertifioitu uusimman SFS-EN ISO 9001-standardin mukaisesti ja ympäristöjärjestelmä SFS-EN ISO 14001 -standardin mukaisesti.

Tamfeltin asiakkaat tarvitsevat toimivia tuotteita ja tehokasta teknistä palvelua pysyäkseen kehityksen kärjessä. Tamfeltin moderni teknologia sekä joustava asiakaspalvelu varmistavat tuotteiden ja asiantuntemuksen saatavuuden silloin, kun tilanne asiakkaan tehtaalla sitä vaatii.

KONSERNI LYHYESTI

		1998	1997	Muutos- %
Liikevaihto	milj. mk	615	607	1
	milj. €	103	102	
Voitto ennen veroja ja vähemmistöosuutta	milj. mk	124	137	-9
	milj. €	21	23	
Bruttoinvestoinnit	milj. mk	104	60	73
	milj. €	17	10	
Tulos/osake	mk	10,05	11,15	-10
	€	1,69	1,88	
Oma pääoma/osake	mk	64	59	8
	€	11	10	
Osinko/osake				
kanta	mk	4,95	4,65	
	€	0,83	0,78	
etuoik.	mk	5,15	4,80	
	€	0,87	0,81	
Sijoitetun pääoman tuotto, %		21	26	
Omavaraisuusaste, %		78	77	
Henkilöstö 31.12.		1304	1229	6

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Metsäteollisuuden myönteinen kehitys varsinkin vuoden alkupuoliskolla sävytti Tamfeltin toimintaa vuonna 1998. Volyymikasvu oli koko vuoden voimakasta sekä kotimaassa että ulkomailla. Liikevaihdossa saavutimme uuden ennätysten 615 milj. markkaa. Nettotuloksemme, 89,2 milj. markkaa, oli kaikkien aikojen toiseksi paras.

Kokonaistilauksentamme kasvoi vuoden lopussa ennätyskorkeaksi. Vaikka Kaakkois-Aasian taloudellinen tilanne oli vuoden 1998 päättyessä edelleen epävakaa, toimituksemme sinne lisääntyivät. Euroopan metsäteollisuuden kasvuvauhdin nopea hidastuminen loppuvuonna 1998 saattaa tosin aiheuttaa oman laskutuksemme lievää hidastumista kuluvan vuoden alkupuoliskolla.

Vuonna 1998 jatkoimme tuotannollisia investointeja ennätystahtiin. Bruttoinvestointimme nousivat yhtiön historian suurimmiksi, eli 104 milj. markkaan. Juankosken tehtaan kolmas laajennus saatiin päätökseen ja saumaamo uusin tiloihin. Suodatinkankaiden tuotannon uudelleenjärjestely vietiin loppuun. Kudonnalle valmistunut lisäkapasiteetti otettiin tehokkaaseen käyttöön kaikissa tuoteryhmissä ja näin kyettiin parantamaan toimitusvarmuutta, laatua ja tuottavuutta.

Kuluvana vuonna 1999 saatetaan valmiiksi Tampereen esineulauslinja, Fanafelin neulaamo ja Juankosken tehtaan ilmastointi. Sen jälkeen keskitymme tuottavuuden, tehok-

Jobtoryhmä: Eturivissä (vas) Jaakko Räsänen, Seppo Holke ja Risto Hautamäki. Keskellä Kristian Lundström ja Esko Pessi. Takarivissä Jyrki Nuutila, Kaarina Tasanen, Hannu Laine ja Jarmo Järviö. Taustalla Tampereen tehtaan uusi esineulauslinja, joka käynnistyy kevään aikana.

kuuden ja toimitusvarmuuden lisäämiseen hyvän kapasiteettimme puitteissa.

Vuosituhaten vaihtumiseen valmistautuminen on yhtiössämme aloitettu hyvissä ajoin. Vuoteen 2000 mahdollisesti liittyvät tietojärjestelmien ja tuotantoprosessien ongelmat on ennakoitu huolellisesti. Henkilöstön lisäyksessä puolestaan on otettu huomioon kasvavan asiakaspalvelun, myynnin ja tuotekehityksen tarpeet. Teknistä osaamista on syvennetty varsinkin uuden laitekannan käytön osalta. Tässä vuosikertomuksessa julkaisemme nyt ensimmäistä kertaa henkilöstötuloslaskelman. Lähtökohdamme on ollut eritellä henkilöstöön liittyvät kustannukset siten, että saamme tarvittavaa informaatiota henkilöstöresurssiemme edelleen kehittämiseksi. Katsomme, että henkilöstöön ja sen hyvinvointiin käytetyt varat ovat investointi tulevaisuuteen.

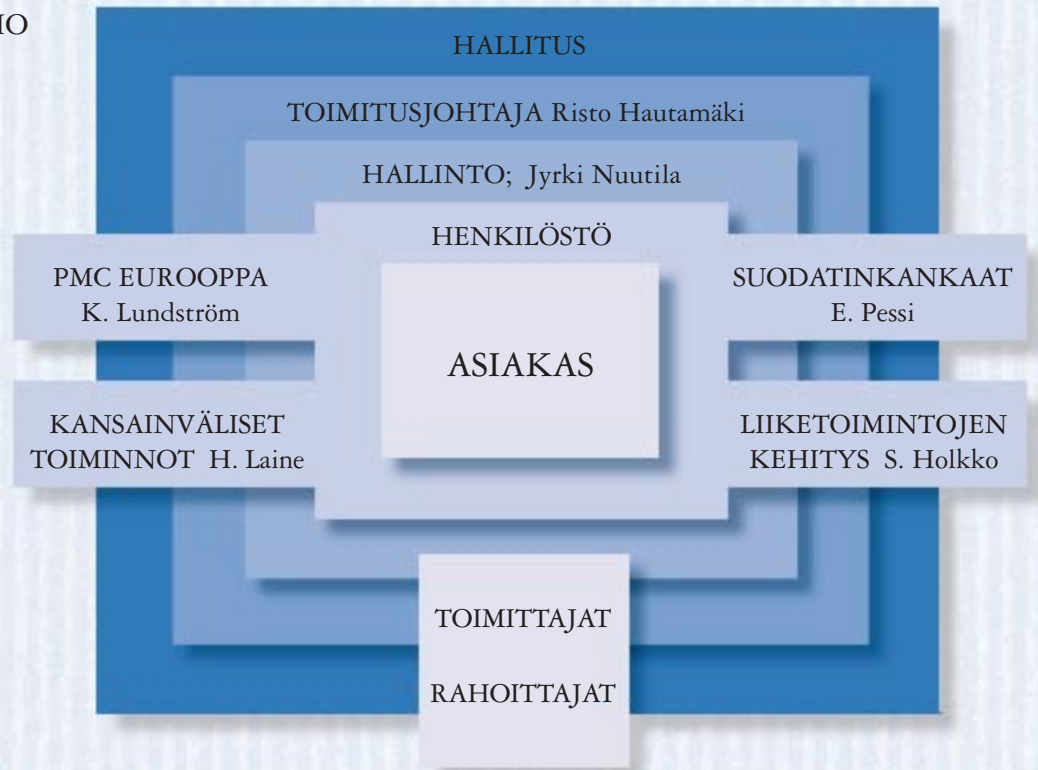
Tuotteistomme on uusiutunut ripeästi pitäen silmällä erityisesti nykyai-kaisten puristinosaisten vaatimuksia. Ecostar-huopien ominaisuudet ovat saaneet asiakaskunnassamme erityisen myönteisen vastaanoton. Myös

monikerrosviirien ominaisuuksia on kyetty parantamaan nopeakäyntisten kaksoisviirakoneiden vaatimalle tasolle. Olemme pystyneet parantamaan paperikoneiden käyntiominaisuuksia myös kuivatusviirien uusilla materiaaleilla ja kudusrakenteilla. Kun lisäksi kenkäpuristinmattojen pitkä kehitystyö näyttää johtavan referenssien kautta kasvavaan liiketoimintaan, voimme suunnata optimistisin odotuksin uudelle vuositu- hannelle.

Haluan kiittää kaikkia asiakkaita, yhteistyökumppaneita ja osakkeenomistajia hyvästä yhteistyöstä ja luottamuksesta yhtiöön. Lämpimät kiitokseni myös kaikille tamfeltilaisille erinomaisesta vuodesta 1998 ja sitoutumisesta entistä vahvemman Tamfeltin rakentamiseen.

Risto Hautamäki

ORGANISAATIO

HALLITUS

Mikael von Frenckell, puheenjohtaja, s. 1947. Valtiot.maist. Erovuorossa 1999. Omistaa 67 000 Tamfelt Oyj Abp:n osaketta.

Axel Cedercreutz, varapuheenjohtaja, s. 1939. Teollisuusneuvos. Erovuorossa 1999. Omistaa 166 343 Tamfelt Oyj Abp:n osaketta.

Martin Lilius, s. 1947. Dipl.ins. Erovuorossa 2000. Omistaa 3 104 Tamfelt Oyj Abp:n osaketta.

Vesa Kainu, s. 1947. Ins. Erovuorossa 1999. Ei omista Tamfelt Oyj Abp:n osakkeita.

Jouko Oksanen, s. 1951. Kauppat.maist. Erovuorossa 2000. Ei omista Tamfelt Oyj Abp:n osakkeita.

TILINTARKASTAJAT

Jari Paloniemi, kauppat.maist., KHT
Eero Suomela, kauppat. maist., KHT

Varatilintarkastajat:

Veikko Terho, kauppat.maist., KHT

KHT-yhteisö
KPMG Wideri Oy Ab

KONSERNIN JOHTORYHMÄ

Risto Hautamäki, toimitusjohtaja
Jyrki Nuutila, varatoimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen
Hannu Laine, yrityssuunnittelujohtaja
Seppo Holkko, liiketoimintojen kehitysjohtaja
Kristian Lundström, tulosyksikön johtaja, PMC Eurooppa
Esko Pessi, tulosyksikön johtaja, suodatinkankaat
Kaarina Tasanen *
Jarmo Järviö *
Jaakko Räsänen *

* Henkilöstöryhmien hallintoedustus

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

YLEISTÄ

Tamfelt-konsernin päätuotteet ovat viirat, huovat, puristinmatot ja suodatinkankaat, joita käytetään paperi-, kartonki- ja selluteollisuudessa. Suodatinkankaita toimitetaan lisäksi kaivos- ja kemianteollisuudelle sekä jätevesien käsittelylaitoksille. Merkittävän asiakaskunnan muodostavat myös suurpesulat; pesulahuopien toimittajana yhtiö on markkinajohtaja maailmassa.

Metsäteollisuus on konsernin suurin asiakasryhmä. Paperi- ja kartonkiteollisuuden tuotanto kasvoi useimmilla Tamfeltin kannalta merkittäväillä markkinoilla, vaikkakin vauhti hidastui vuoden loppua kohden mentäessä. Kotimaassa lisäys oli 5 %. Vuoden jälkimmäisellä puoliskolla paperikoneiden käyntiasteet laskivat ja lyhytaikaisia seisokkeja esiintyi erityisesti hienopaperilla. Euroopan paperiteollisuusmaissa tuotanto kasvoi noin 4 %. Yhdysvalloissa sen sijaan paperin ja kartongin tuotanto pysyi edellisen vuoden tasolla. Kauko-idässä Tamfeltia kiinnostavan markkinasegmentin paperintuotanto ja kudoskulutus olivat nousussa. Sen osuus konsernin liikevaihdosta on noin 5 %. Kaikkiaan yhtiön kudos-ten myyntivolyymin kasvu ylitti selvästi paperinvalmistuksen kasvun.

Kudosmarkkinoilla kilpailutilanne kiristyi, keskihinnat laskivat hie-
man ja liikevaihdon kasvuvauhti hidastui. Asiakaskunta on keskitty-

Yhtiön hallitus: edessä (vas.) Axel Cedercreutz ja Mikael von Frenckell. Takarivissä Jouko Oksanen, Vesa Kainu ja Martin Lilius.

nyt yhä suuremmiksi yksiköiksi, ja konsernisopimukset isojen yritysten kanssa ovat ajaneet kudostoimittajat entistä kovempaan hintakilpailuun. Tamfeltin vahva asema nopeiden ja nykyaikaisten paperi- ja kartonkikoneiden vaatettajana on kuitenkin osoittautunut vahvuudeksi samoin kuin yhtiön uudet, innovatiiviset tuotteet, joiden ansiosta on pystytty kasvattamaan määriä ja markkinaosuuksia painopistealueilla ja siten turvaamaan kapasiteetin täysi hyödyntäminen.

Euroopassa Tamfelt on merkittävä toimittaja yli viisi metriä leveille paperikoneille ja markkinajohtaja SC-paperikoneiden ja kitaformeripositoiden viiratoimittajana. Nopeakäyntisillä sanomalehti-paperikoneilla yhtiöllä on huomattava markkinaosuus kaikilla kudoksilla. Tamfelt oli mukana kokonais-

vaatettajana tai merkittävänä kudostoimittajana kaikissa kotimaan paperikonestarteissa. Myös viennissä toimitettiin lukuisia ensivaate-
tuksia isoille ja nopeille koneille.

Suodatinkangasyksikkö valmistaa raskaita märkäsudatuskankaita teknisesti vaativiin kohteisiin. Yksikkö on maailmanlaajuisesti huomattava toimittaja kaivosteollisuudessa sekä sellutehtaissa. Kunnallinen jätevedenkäsittely on kasvava markkinasegmentti. Kaivosteollisuuden maailmanlaajuiset vaikeudet heijastuivat yksikön toimintaan ja sekä volyymit että liikevaihto putosivat edellisestä vuodesta. Kaivosteollisuudesta saatujen tilausten määrä alkoi elpyä loppuvuodesta. Metsäteollisuuden suodatinkankaiden tilauskanta säilyi hyvänä koko vuoden. Yksikkö investoi uusien raskaiden suodatin-

Juankosken tehdas uusi 13,5 m leveä Jäger-kutomakone mahdollistaa viirojen kudonnan maailman leveimmille paperikoneille.

kangastyypin valmistukseen ja markkinointiin, ja liikevaihdon uskotaan jälleen kääntyvän nousuun tuotevalikoiman laajetessa.

Konsernin tilauskanta ja käyntiasteet säilyivät hyvinä koko vuoden. PMC-yksikössä tilausmäärien kasvu ylittää selvästi alan kasvuvauhdin ja tilauskanta nousi ennätystasolle vuoden vaihteessa. Myös suodatin-kankaiden tilauskanta kääntyi nousuun loppuvuodesta.

LIIVEVAIHTO JA TULOSKEHITYS

Konsernin liikevaihto oli 615 Mmk (607). Se on 1,3 % korkeampi kuin edellisenä vuonna. Emoyhtiön liikevaihto pysyi ennallaan. PMC-yksikön myyntivolyymin kasvu oli odotusten mukainen, mutta

hintatason alenemisen johdosta liikevaihto kasvoi hitaasti. Suodatin-kankaiden toimitusmäärät erityisesti kaivosteollisuudelle pienivät edelliseen vuoteen verrattuna ja yksikön liikevaihto laski. Tytäryhtiöissä liikevaihdon kasvu jatkui hyvänä.

Tuotantokapasiteetin kasvattaminen investoinneilla sekä korkea käyttöaste takasivat hyvän tulokehityksen, mutta edellisvuoden ennätystulokseen ei ylletty. Konsernin liikevoitto oli 113,2 Mmk (123,6) eli 18,4 % (20,4) liikevaihdosta. Voitto ennen veroja oli 124,1 Mmk (137,1). Sijoitetun pääoman tuotto oli 21,2 % (26,3) ja omavaraisuus-aste 78,3 % (76,6). Tulos/osake oli osakeantioikaistuna 10,05 mk (11,15). Investoinnit olivat 103,6 Mmk. Viennin lisäys ja toimitusehtojen mukauttaminen

kiristyneeseen kilpailutilanteeseen kasvattivat käyttöpääomaa merkittävästi. Tästä huolimatta konsernin maksuvalmius oli hyvä koko vuoden. Korollinen vieras pääoma oli tilinpäätöshetkellä 7 Mmk (3) ja likvidien varojen kirjanpitoarvo 134 Mmk (178). Pääasiallisena sijoituskohteina ovat olleet korkoinstrumentit, mutta 5,3 Mmk muista rahoitustuotoista kertyi Helsingin Pörssissä noteerattavien osakkeiden myyntivoitoista ja osingoista. Konsernin nettorahoitus-tuotot kokonaisuutena olivat 11,0 Mmk (13,5).

Taseen loppusumma kasvoi vuoden aikana 41 Mmk ja oli tilikauden lopussa 730 Mmk. Käyttöomaisuus ja käyttöpääoma kasvoivat ja likvidit varat pienivät.

Emoyhtiön liikevaihto oli 527 Mmk (526). Liikevoitto oli 93,2 Mmk (105,9) ja voitto ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja 94,8 Mmk (119,9). Satunnaisina tuottoina ja kuluina on kirjattu Tamfelt Kiinteistöt Oy:ltä saatu konserniavustus 16,7 Mmk (15,6).

PÖRSSI

Varsinainen yhtiökokous hyväksyi osakepääoman korotuksen rahastoannilla 66,45 Mmk:sta 88,60 Mmk:aan. Yhtiökokous hyväksyi myös hallituksen ehdotuksen optio-oikeuksien antamisesta konsernin johtoon kuuluville henkilöille. Optio-oikeudet oikeuttavat rahastoannin vaikutus mukaan lukien merkitsemään yhteensä 240 000 kpl uusia etuoikeutettuja osakkeita. Yhtiön osakepääoma voi näiden merkintöjen seurauksena nousta

enintään 2,4 Mmk:lla. Optio-oikeuksilla voidaan osakkeita merkitä ensimmäisen kerran 1.11.2000 ja niiden voimassaolo päättyy 31.3.2004. Optio-oikeuksien merkintähinta 31.12.1998 oli 156,45 mk.

Hallitus on päättänyt ehdottaa vuoden 1999 varsinaiselle yhtiökokoukselle osakepääoman muuntamista euroiksi ja nimellisarvosta luopumista.

Helsingin Arvopaperipörssissä osakekurssit nousivat HEX-yleisindeksillä mitattuna 69 %. Samanaikaisesti HEX-portfolioideksi nousi 15 %. Tamfeltin kantaosakkeen kurssi laski vuoden aikana rahastoantioikaistuna 147,75 mk:sta 124,00 mk:aan eli 16 %. Vastaavasti etuoikeutetun osakkeen kurssi laski 144,75 mk:sta 125,00 mk:aan eli 14 %. Vuoden aikana kantaosakkeita muunnettiin etuoikeutetuiksi osakkeiksi 87 697 kpl.

Osakekohtaisesta tuloksesta pyrki myksenä on jakaa vähintään 40 % osinkoina edellyttäen, ettei se vaaranna yhtiön taloudellista asemaa tai kehitystä.

INVESTOINNIT

Tamfeltin kudosten kysynnän kasvu ja uudet tuotteet edellyttivät huomattavia tuotannollisia investointeja. Konsernin bruttoinvestoinnit nousivat yhtiön historian suurimmiksi ollen 103,6 Mmk (60,1), mikä oli 17 % liikevaihdosta.

Juankosken tehdasrakennuksen kolmas laajennusinvestointi runsaan kahden vuoden sisällä valmistui vuoden lopulla. Uudet modernit tilat tulivat saumaamon käyttöön, jonka toimivuutta parannettiin ja konekantaa uudistettiin laajennuksen yhteydessä.

Kudontakapasiteettia lisättiin myös emoyhtiön kaikissa tuoteryhmissä

uusien ja modernisoitujen kutomakoneiden avulla. Kasvava kapasiteetti lyhentää toimitusaikoja ja parantaa laatua, tuottavuutta ja toimitusvarmuutta. Suodatinkankaiden tuotanto järjestettiin uudelleen. Luontiosaston investointiohjelma saatiin päätökseen ja konekanta vastaa nyt kapasiteetiltaan ja teknologialtaan alan huippua.

Tampereen tehtaalla aloitettiin uuden esinealauslinjan rakentaminen. Se käynnistyy kuluvan kevään aikana ja mahdollistaa kaikkein leveimpienkin huopien tasalaatuisen valmistuksen.

Portugalissa sijaitsevan tytäryhtiön Fanafel Lda:n tuotantokapasiteettia lisättiin tuntuvasti. Uusi tehdaslaajennus valmistui kesällä ja pesulahuopien ja kuivasuodatustuotteiden nykyaikainen tuotantolinja käynnistyi syksyllä. Investointiohjelmaa on päätetty jatkaa neulaamon kapasiteetin kasvattamisella.

Kutomakone Cantonissa on uusittu viimeisimpien saumallisten puristinhuopatyypin tuotantoon.

TUOTEKEHITYS

Tamfeltin tuotekehityksessä on entisestään laajennettu yhteistyötä asiakkaiden, raaka-ainetoimittajien ja paperikonevalmistajien kanssa. Niin kotimaassa kuin ulkomailla on käynnissä useita yhteistyöprojekteja paperin laadun ja paperikoneen ajettavuuden parantamiseksi sekä kudusrakenteiden ja raaka-aineiden kehittämiseksi.

Monikerrosviirojen ominaisuuksia on parannettu kehittämällä tuotekonsepteja sekä hybridi- että kitformerikoneille. Kehitystyön tuloksena paperikoneiden ajettavuutta ja paperin painettavuutta on voitu

parantaa. Likaantumattomien viirojen easy clean -projektia on jatkettu. Sitä tukee Juankosken laboratoriossa käyttöönotettu viirojen pesusimulaattori. Projektin tarkoituksena on parantaa uusiomassaa käyttävien koneiden viirojen puhtaanapysymistä sekä materiaali-että pesutekniikan avulla.

Uuden sukupolven sileäpintaisilla Ecostar-laminaattihuovilla on saavutettu läpimurto kaikkein vaativimmissa puristimissa, kuten painopaperikoneiden kenkäpuristimissa sekä nopeiden koneiden pick-up -positioissa. Ecostar-huopien avulla on pystytty parantamaan paperikoneiden ajettavuutta ja paperin laatua sekä lisäämään puristinhuopien käyntiaikaa.

Konsernissa on panostettu merkittävästi saumallisten puristinhuopien kehittämiseen sekä Tamfelt Inc:issä että emoyhtiössä. Tamfelt Inc:in tuotannosta jo yli 30 % on saumallisia huopia ja myös Euroo-

passa saumallisten huopien osuus tulee kasvamaan lähivuosina. Tamfeltin uusimman tuotteen, kenkäpuristinkoneessa käytettävän beltin, kehitystyö on jatkunut ja myynti edennyt suunnitelmien mukaisesti. Beltien tyyppiävalikoimaa on lisätty. Ensimmäiset uralliset, nopeille paperikoneille tarkoitettut puristinmatot on toimitettu ja kokemukset ovat rohkaisevia. Belt-teknologiasta saatuja kokemuksia on tarkoitus hyödyntää kehitettäessä Transfer-beltiä uudentyyppisille suljetuille puristinosille, joita käytetään nopeilla painopaperikoneilla. Ensimmäiset Transfer-beltiä käyttävät paperikoneet starttaavat vuosituhannen vaihteessa.

Paperikoneiden suuremmat nopeudet ja kudosten kasvaneet ajokireydet vaativat yhä stabiilimpia kuivauskudoksia. Tiukemmat raaka-ainevaatimukset yhdessä uusien lämpökäsittelyreseptien kanssa ovat huomattavasti parantaneet viirojen käyntiominaisuuksia. Uudet kuiva-

tusosaratkaisut ovat lisänneet erikoismateriaaleista tehtyjen kuivausviirojen tarvetta. Goldstar-viira on suunniteltu erityisesti päällepuhalluskuivaatukseen ja nopeiden painopaperikoneiden yksiviiravienteihin, joissa perinteisillä materiaaleilla on ollut käyntiaikaa alentava hydrolyysiongelma.

Kuivatusviirojen saumatyyppit on uusittu vastaamaan viimeisimpiä vaatimuksia lujuuksien ja markkeeraamattomuuden suhteen.

Konsernin tuotekehityksen menot olivat noin 5 % liikevaihdosta.

HENKILÖSTÖ

Konsernin henkilöstömäärä oli keskimäärin 1 291 (1 202) henkilöä. Emoyhtiön palveluksessa oli keskimäärin 1 013 (924) henkilöä. Vuoden viimeisenä päivänä konsernin palveluksessa oli 1 304 (1 229) ja emoyhtiössä 1 024 (948) henkilöä.

Emoyhtiön 76 henkilön lisäksi tarvittiin tuotantovolyymien nostoon sekä Juankoskella että Tampereella. Myös teknistä asiakaspalvelua, myyntiä ja tuotekehitystä vahvistettiin. Tytäryhtiöissä henkilöstömäärä pysyi lähes ennallaan.

Henkilöstön vaihtuvuus konsernissa oli 6,4 % (5,3) ja emoyhtiössä 5,2 % (4,8). Työsuhteen pituus oli edelleen keskimäärin 13 vuotta. Vuoden lopussa henkilöstön keskimääräinen ikä konsernissa oli 41 (41) vuotta ja emoyhtiössä

Fanafelin laajennusten myötä tehtaan kapasiteetti kaksinkertaistuu.

41 (40) vuotta. Emoyhtiön henkilöstön hyvinvointia seurattiin työkykyindeksin uusintamittauksella ja sairauspoissaolojen määrällä. Sairauspoissaolot olivat 5,2 % (5,0).

Konsernin panostus henkilöstön koulutukseen oli yhteensä 2,4 Mmk ilman koulutusajan palkkoja ja

YMPÄRISTÖ

Tampereen ja Juankosken toiminnot kattavalle SFS-EN ISO 14001 -standardin mukaiselle ympäristöjärjestelmälle myönnettiin sertifikaatti 2.3.1998. Yhtiön ympäristöohjelman päämäärät ja tavoitteet

- MÄRKÄVIIRAT
- PURISTINHUOVAT
- KUIVATUSVIIRAT

Paperintuotannossa viirojen ja huopien eli vaateuksen tehtävänä on kuljettaa paperirainaa läpi prosessin ja poistaa vettä mahdollisimman tehokkaasti. Vaateuksella on ratkaiseva vaikutus niin paperin laatuun kuin prosessin taloudellisuuteen. Jokainen viira ja huopa on räätälöity määrättylle koneelle ja kohteelle. Yhä nopeammat ja suuremmat koneet asettavat vaateukselle kovenevia haasteita. Siksi asiakaslähtöinen tuotekehitys onkin kudostamittajan elinehto.

investointiprojekteihin sisältyvää koulutusta. Koulutustarvekeskustelujen esiin tuomat henkilöstön kehittämisen painopistealueet olivat teknisen osaamisen syventäminen ja monipuolistaminen liittyen omiin ja asiakkaiden tuotantoprosesseihin, laatu- ja ympäristöosaamiseen sekä myynnin ja markkinoinnin osaamiseen. Myös kielitaitoa ja tietotekniikkataitoja kehitettiin. Useat työryhmät ja osastot osallistuivat työyhteisö- ja tiimivalmennuksiin sekä vuorovaikutustaitojen kehittämiseen.

Vuoden aikana emoyhtiö tarjosi 140 harjoittelupaikkaa ammattiooppilaitosten, ammattikorkeakoulujen ja korkeakoulujen opiskelijoille sekä työelämään tutustumispaikan 75 peruskoululaiselle ja lukiolaiselle.

kestävän kehityksen tukemiseksi on esitetty Tamfeltin ympäristöpolitiikassa. Tärkeimmät päämäärät liittyvät raaka-aineiden käyttöön sekä kaatopaikalle sijoitettavan, luonnossa hitaasti hajoavan jätteen määrän vähentämiseen. Ympäristöjärjestelmän noudattamista seurattiin sisäisillä auditoinneilla.

Ympäristöohjelman toimenpiteillä ja henkilöstön tehostetulla koulutuksella vähennettiin huomattavasti kaatopaikalle toimitetun jätteen määrää. Jätteiden hyödyntämistä tehostamalla pystyttiin ylittämään niiden kierrättämiselle asetettu tavoite. Tampereen tehtaalla kiinnitettiin erityistä huomiota tehdasalueen ympäristön viihtyisyyden ja siisteyden parantamiseen.

TULOSYKSIKÖT

PMC EUROOPPA

Yksikön tuotteet ovat paperi-, kartonki- ja selluteollisuuden kudoksia: märkäviiroja, puristinhuopia, kuivatusviiroja sekä kenkäpuristinmattoja eli beltejä. Paperikonevaateuksen tueksi PMC-yksikkö tarjoaa korkeatasoisen teknisen palvelun ja laboratoriopalvelut.

PMC:n kasvu kohdemarkkinoilla oli jälleen suurempi kuin alalla yleensä. Tuoteryhmät kirjasiivat uusia tilauksia enemmän kuin edellisenä vuonna.

Myyntivolyymin kasvu ylitti selvästi paperin tuotannon kasvun, mikä kertoo markkinaosuuksien noususta. Markkamääräinen myynti kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna sekä

TAMFELTIN STARTTITOIMITUKSIA 1998

SUOMI

UPM-Kymmene, Rauma	PK 4, uusi	LWC	Valmet (startti 1/98)
UPM-Kymmene, Jämsänkoski	PK 3, uusinta	Tarrapaperi	Valmet (startti 3/98)
UPM-Kymmene, Wisaforest	PK 1, uusinta	Säkkipaperi	Voith-Sulzer (startti 10/98)
Enso Fine Papers, Veitsiluoto	PK 2, uusinta	Hienopaperi	Valmet (startti 12/98)

RANSKA

NSI Golbey	PK 2, uusi	Sanomalehtipaperi	Valmet (startti 12/98)
------------	------------	-------------------	------------------------

KANADA

Stora Forest Ind. Port Hawkesbury	PK 2, uusi	SC	Valmet (startti 3/98)
-----------------------------------	------------	----	-----------------------

KIINA

Shanghai Hansol Potential	PK 1, uusi	Sanomalehtipaperi	Mitsubishi (startti 1/98)
Shandong Chenming	PK 4, uusi	LWC	Valmet (startti 12/98)
Jiangsu Gold East Paper, Dagang	PK 1, uusi	Hienopaperi	Voith Sulzer (startti 2/99)

INDONESIA

Sinar Mas, Tjiwi Kimia Mill	PK 11, uusi	Hienopaperi	Beloit (startti 5/98)
Riau Paper	PK 1, uusi	Hienopaperi	Valmet (startti 4/98)
Sinar Mas, Indah Kiat, Perawang Mill	PK 3, uusi	Hienopaperi	Beloit (startti 10/98)

KOREA

Hansol Paper	PK 32, uusi	Taivekartonki	Voith Sulzer (startti 4/98)
--------------	-------------	---------------	-----------------------------

Tamfelt voimitti kaikki uudet kudokset Myllykosken starttiin syyskuussa.

kotimaassa että viennissä. Asiakkaat ovat yhä enenevässä määrin suuria, kansainvälisiä konserneja. Yksikkö on kovassa kilpailutilanteessa pystynyt varmistamaan pitkäjänteisiä toimitussopimuksia tarjoamalla asiantuntevalla osaamisella asiakkaan kaipaamaa lisäarvoa.

Kaukoidästä on taloudellisista vaikeuksista huolimatta tullut yksi PMC:n tärkeimmistä vientialueista, jonne myynnin arvioidaan edelleen kasvavan. Alueen resurssija on vahvistettu uusilla edustus sopimuksilla ja panostamalla tekniseen asiakaspalveluun. Uusi kohdema on Japani, jossa solmittiin edustus sopimus ja aloitettiin myyntitoiminta.

Yksikkö on aktiivisesti panostanut asiantuntemuksen kehittämiseen yhdessä asiakkaan ja paperikonevalmistajien kanssa. Osallistuminen asiakkaan kehitystavoitteisiin ja ongelmien ratkaisuun on omalta osaltaan nostanut tulosityksikön arvostusta asiakaspiirissä ja tämä näkyy kudostoitusten määrällisenä lisäyksenä.

Voimakas kasvu on vaatinut investointeja sekä rakennuksiin että koneisiin. Investointien toteutukset ovat onnistuneet, aikataulut pitäneet ja tuotantolaitoksien muuttaminen layout-suunnitelmien mukaisesti tuotetehtäiksi etenee joustavasti.

PMC POHJOIS-AMERIKA

TF Group, Inc. valmistaa ja toimittaa paperi- ja kartonkiteollisuuden kudoksia Pohjois-Amerikan markkinoille. Pitkälle kehitetty taito-tieto ja paperivalmistuksen asiantuntemus sekä yhteistyö Tamfeltin kansainvälisten paperinvalmistuksen asiantuntijoiden kanssa ovat vahvuuksia, joiden varassa toimintaa on kehitetty.

Tamfeltin markkinaosuus kasvoi jo toisena peräkkäisenä vuotena. Yksikön myynti konsernin ulkopuolisille asiakkaille kasvoi 15 %, kun kudosteollisuuden kokonaismyynti Yhdysvalloissa samaan aikaan selvästi laski. Yksikkö ei vielä saavuttanut suunniteltua positiivista nettotulosta.

Myynti suurille konserneille lisääntyi. Stora Port Hawkesburyn uuden paperikoneen startti Nova Scotiassa, Kanadassa, oli menestyksellinen ja Tamfelt jatkaa edelleen ykköstoimittajana tämän modernin maailmanluokan paperikoneen viiraosalla.

Suurin tuotannon lisäys oli jälleen saumallisten puristinhuopien toimituksissa. Näiden tuotteiden kudontaan modernisoitiin kuivatusviirakone, joka on ollut käytössä elokuusta 1998 lähtien. Vuoden lopussa tehtiin sopimus toisen kutomakoneen modernisoinnista. Uudistus toteutetaan kevään aikana ja se vahvistaa edelleen Tamfeltin toimituskykyä, jolloin kapasiteetti vastaa saumallisten huopien kysynnän nopeaa kasvua.

Juankosken saumaamolaajennus valmistui joulukuussa 1998.

FANAFEL LDA

Fanafel Portugalissa on maailman johtava suurpesuloissa käytettävien huopien valmistaja ja toimittaja. Yhtiö valmistaa myös paperikonekudoksia sellu- ja paperiteollisuuden puristin- ja kuivatusosille. Yhtiön kolmas tärkeä tuotantolinja valmistaa suodatuskankaita ja muita ympäristönsuojelussa käytettäviä kudoksia. Fanafelille myönnettiin viime vuonna "oman luokkansa paras tekstiiliteollisuusyritys" -palkinto Portugalissa pienten ja keski suurten yritysten sarjassa.

Fanafelin liikevaihto ja liikevoitto kasvoivat. Yli 65 % yhtiön liikevaihdosta tulee viennistä. Suurimmat vientimaat ovat Espanja, Ranska ja Saksa.

Fanafelissa asennettiin uusi tuotantolinja kesällä ja se on ollut käytössä syyskuusta alkaen. Investoinnin toinen osa saadaan tuotantoon vuoden 1999 aikana. Uusi tuotelinja kaksinkertaistaa Fanafelin tuotantovolyymin.

Suodatinkangaskutomo siirtyi tarkoituksenmukaisiin, yhtenäisiin tiloihin Tampereen tehtaan suojissa.

SUODATINKANKAAT

Yksikkö valmistaa pääasiassa metsä-, kaivos- ja kemianteollisuudessa tarvittavia märkäsuodatuksen suodatinkankaita. Kunnallisen ja teollisuuden jätevedenkäsittelyyn tarkoitettujen suodatinkankaiden osuus on kasvussa. Näihin käyttökohteisiin suodattimia valmistavat yritykset ovat merkittävä asiakasryhmä yksikölle.

Asiakaskunnan tuotteiden hintataso ja samalla kannattavuus oli vuoden 1998 aikana laskeva. Voimakkainta lasku oli värimetallien valmistuksessa. Tämä on vähentänyt yritysten investointihalukkuutta uusiin suodattimiin, mikä on myös pienentänyt suodatinkankaiden toimitusmahdollisuuksia suodatinvalmistajille. Kokonaisuutena suodatinkankaiden kulutuksen kasvu on pysähtynyt ja joillakin aloilla jopa laskeutunut.

Kaivosteollisuuden vaikeuksista johtuen yksikön liikevaihto pieneni edellisestä vuodesta. Myös tulos jäi

tavoitteesta. Viennin osuus myynnistä on 80 %. Myynnin ja tuotekehityksen henkilöresursseja vahvistettiin vuoden aikana. Näin pystytään vastaamaan tulevaisuuden lisääntyviin tarpeisiin nykyisissä tuotteissa ja tunkeutumaan uusille alueille pitkän tähtäimen kasvun turvaamiseksi.

Brasiliaan perustettiin lähinnä kaivosteollisuudelle suuntautuvaan myyntiin keskittyvä yritys, joka aloitti toimintansa vuoden 1999 alussa.

Yksikön tuotannon uudelleenjärjestelyt yhtenäisen ja tehokkaan tuotantotilan aikaansaamiseksi saatettiin loppuun. Vuoden 1997 investoinnit luontiin ja lämpökäsittelyyn on saatu tehokkaaseen käyttöön vuoden 1998 aikana ja ne ovat täyttäneet niille asetetut odotukset. Yksikkö on ostanut kaksi uutta leveää kutomakonetta, jotka mahdollistavat myös uusien raskaiden suodatinkangastyyppien valmistuksen ja markkinoinnin. Ensimmäinen kone käynnistyi vuoden 1998 lopulla ja toinen keväällä 1999. Yksikön uudet tilat ja koneet mahdollistavat jatkossa tehokkuuden noston ja kehittävät edelleen jo vuoden 1998 aikana hyväksi vakiintunutta toimitusvarmuutta.

VUODEN 2000

VAIKUTUKSET

Vuosituhannen vaihteen ei uskota aiheuttavan merkittäviä ongelmia Tamfeltissa. Vuoden 2000 mahdollisiin ongelmiin on jo varauduttu ja tietojärjestelmien uusimiseen on panostettu jo aikaisempien tilikautien aikana. Myöskään tuotanto-

prosesseissa ei ole sellaisia laitteita tai järjestelmiä, joissa tämän hetken tietojen perusteella aiheutuisi ongelmia. Mitään poikkeuksellisia kustannuksia ei odoteta kohdistuvan tulevalle vuodelle vuosituhannen vaihteen johdosta.

TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT

Metsäteollisuuden markkinanäkymät heikkenivät vuoden viimeisellä neljänneksellä ja tuotantomäärien odotetaan kääntyvän nousuun vasta vuoden 1999 loppupuolella. Keski-Eurooppaan on tulossa uutta paperin tuotantokapasiteettia, mikä lisää kysyntää Tamfeltin kannalta keskeisellä markkinasegmentillä. Vaikka taloudellinen tilanne Kaakkois-Aasiassa on edelleen epävakaa, uskotaan Tamfeltin kudostoimitusten määrän sinne kasvavan.

PMC-yksikön ennätystasolla oleva tilauskanta ennakoi toimitusvolyymien kasvua, mutta hintakilpailu jatkuu kireänä. Suodatinkankaiden markkinanäkymät metsäteollisuudessa ovat vakaat ja kaivosteollisuudessa tilauskanta elpyi loppuvuodesta.

Tamfeltin tulostason arvioidaan säilyvän hyvänä myös kuluvana vuonna. Tuloksen ennakoidaan kuitenkin lievästi laskevan johtuen metsäteollisuuden alentuvasta käyntiasteesta.

TULOSLASKELMA 1.1. - 31.12.

Konserni (1000 mk)

	1998	%	1997	%
LIKEVAIHTO	615 260	100	607 313	100
Valmisteverastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	10 806		17 673	
Valmistus omaan käyttöön	1 382		2 077	
Liiketoiminnan muut tuotot	6 171		8 587	
Muuttuvat ja kiinteät kulut:				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:				
Ostot tilikauden aikana	121 100		124 362	
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-9 065		-4 630	
Ulkopuoliset palvelut	5 839		8 230	
Henkilöstökulut	248 579		238 691	
Vuokrat	2 567		2 630	
Muut kulut	113 109		112 832	
	<u>-482 129</u>		<u>-482 115</u>	
KÄYTTÖKATE	151 490	25	153 535	25
Poistot käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista	-38 338		-29 887	
LIKEVOITTO	113 152	18	123 648	20
Rahoitustuotot ja -kulut:				
Korkotuotot	5 724		6 550	
Muut rahoitustuotot	7 054		12 504	
Korkokulut	-541		-600	
Muut rahoituskulut	-1 259		-4 961	
	<u>10 978</u>		<u>13 493</u>	
VOITTO ENNEN SATUNNAISERIÄ, VEROJA JA VÄHEMMISTÖOSUUTTA/ VOITTO ENNEN VEROJA JA VÄHEMMISTÖOSUUTTA	124 130	20	137 141	23
Välittömät verot	-34 882		-38 379	
Vähemmistöosuus tuloksesta	-51		-63	
TILIKAUDEN VOITTO	<u>89 197</u>	14	<u>98 699</u>	16

TASE 31.12.

Konserni (1000 mk)

VASTAAVAA	1998	%	1997	%
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	3 554		3 360	
Konserniliikearvo			808	
Muut pitkävaikutteiset menot	2 516		2 733	
	<u>6 070</u>	1	<u>6 901</u>	1
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	6 144		5 686	
Rakennukset ja rakennelmat	65 645		55 683	
Koneet ja kalusto	194 159		150 358	
Muut aineelliset hyödykkeet	822		458	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	16 810		6 178	
	<u>283 580</u>	39	<u>218 363</u>	33
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	1 404		1 519	
Lainasaamiset	3 760		4 049	
	<u>5 164</u>	1	<u>5 568</u>	1
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet	33 930		28 431	
Keskeneräiset tuotteet	72 991		68 805	
Valmiit tuotteet	84 471		75 039	
	<u>191 392</u>	26	<u>172 275</u>	25
Saamiset				
Myyntisaamiset	89 060		85 790	
Lainasaamiset	831		788	
Siirtosaamiset	19 717		20 062	
Muut saamiset			1 063	
	<u>109 608</u>	14	<u>107 703</u>	15
Rahoitusomaisuusarvopaperit				
Osakkeet ja osuudet	4 055		6 816	
Muut arvopaperit	66 593		81 073	
	<u>70 648</u>	10	<u>87 889</u>	14
Rahat ja pankkisaamiset	63 670	9	90 107	13
	<u>730 132</u>	100	<u>688 806</u>	100

VASTATTAVAA	1998	%	1997	%
OMA PÄÄOMA				
Sidottu oma pääoma				
Osakepääoma	88 600		66 450	
Vararahasto			15 522	
Vapaa oma pääoma				
Käyttörahassto	13 178		19 806	
Muu vapaa oma pääoma	378 462		322 508	
Tilikauden voitto	89 197		98 699	
	<u>569 437</u>	78	<u>522 985</u>	76
VÄHEMMISTÖOSUUS	428	0	377	0
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen				
Muut pitkäaikaiset velat	1 502		1 948	
Laskennallinen verovelka	40 559		39 924	
	<u>42 061</u>	6	<u>41 872</u>	6
Lyhytaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta	5 066		504	
Saadut ennakot	2 291		5 905	
Ostovelat	26 353		26 525	
Siirtovelat	84 048		88 021	
Muut lyhytaikaiset velat	448		2 617	
	<u>118 206</u>	16	<u>123 572</u>	18
	<u>730 132</u>	100	<u>688 806</u>	100

RAHOITUSLASKELMA

Konserni (1000 mk)

	1998	1997
LIIKETOIMINTA		
Tulorahoitus		
Liikevoitto	113 152	123 648
Poistot	38 338	29 887
Rahoitustuotot ja -kulut	10 978	13 493
Verot	<u>-34 882</u>	<u>-38 379</u>
	127 586	128 649
KÄYTTÖPÄÄOMAN MUUTOS		
Vaihto-omaisuus, lisäys (-), vähennys (+)	-19 117	-25 716
Lyhytaikaiset liikesaamiset, lisäys (-), vähennys (+)	-1 906	-17 824
Korottomat lyhytaikaiset velat, lisäys (+), vähennys (-)	<u>-9 870</u>	<u>24 715</u>
	-30 893	-18 825
Liiketoiminnan kassavirta	96 693	109 824
INVESTOINNIT		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-103 621	-60 053
Käyttöomaisuuden myyntituotot	<u>232</u>	<u>8 922</u>
	-103 389	-51 131
Kassavirta ennen rahoitusta	-6 696	58 693
RAHOITUS		
Pitkäaikaisten saamisten lisäys (-), vähennys (+)	404	778
Pitkäaikaisten lainojen lisäys (+), vähennys (-)	-504	-511
Laskennallisen verovelan lisäys (+), vähennys (-)	635	-1 417
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+), vähennys (-)	4 562	-14 847
Osingot	<u>-42 008</u>	<u>-38 021</u>
	-36 911	-54 018
Laskelman mukainen likvidien varojen lisäys (+), vähennys (-)	<u>-43 607</u>	<u>4 676</u>
Oikaisu ¹⁾	-71	3 481
Taseen mukainen likvidien varojen lisäys (+), vähennys (-)	<u>-43 678</u>	<u>8 157</u>

Rahoituslaskelman erät eivät ole suoraan johdettavissa taseista mm. tase-eriin sisältyvien muutosten vuoksi.

¹⁾ Sisältää muunto- ja kurssieroja.

TULOSLASKELMA 1.1. - 31.12.

Emoyhtiö (1000 mk)

	1998	%	1997	%
LIKEVAIHTO	527 000	100	526 216	100
Valmisteverastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	10 309		17 411	
Valmistus omaan käyttöön	1 382		2 077	
Liiketoiminnan muut tuotot	5 004		7 257	
Muuttuvat ja kiinteät kulut:				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:				
Ostot tilikauden aikana	93 154		106 778	
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-4 694		-4 405	
Ulkopuoliset palvelut	5 986		7 891	
Henkilöstökulut	207 757		200 565	
Vuokrat	19 988		19 790	
Muut kulut	98 077		92 177	
	<u>-420 268</u>		<u>-422 796</u>	
KÄYTTÖKATE	123 426	23	130 165	25
Poistot käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista	-30 192		-24 270	
LIKEVOITTO	93 234	18	105 895	20
Rahoitustuotot ja -kulut:				
Korkotuotot	3 557		2 837	
Muut rahoitustuotot	2 852		16 550	
Korkokulut	-1 437		-1 691	
Muut rahoituskulut	-3 407		-3 671	
	<u>1 565</u>		<u>14 025</u>	
VOITTO ENNEN SATUNNAISERIÄ, VARAUKSIA JA VEROJA	94 800	18	119 920	23
Satunnaiset tuotot ja kulut:				
Satunnaiset tuotot	16 650		15 600	
Satunnaiset kulut				
	<u>16 650</u>		<u>15 600</u>	
VOITTO ENNEN VARAUKSIA JA VEROJA	111 450	21	135 520	26
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-810		-45 199	
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)			51 379	
Välittömät verot	-30 384		-39 726	
TILIKAUDEN VOITTO	<u>80 256</u>	15	<u>101 974</u>	19

TASE 31.12.

Emoyhtiö (1000 mk)

VASTAAVAA	1998	%	1997	%
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	3 554		3 766	
Muut pitkävaikutteiset menot	2 290		2 521	
	<u>5 845</u>	1	<u>6 287</u>	1
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	4 546		4 294	
Rakennukset ja rakennelmat	22 795		13 315	
Koneet ja kalusto	172 992		132 181	
Muut aineelliset hyödykkeet	822		458	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	16 035		5 500	
	<u>217 189</u>	28	<u>155 748</u>	21
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	205 422		205 104	
Lainasaamiset	54 373		54 781	
	<u>259 795</u>	32	<u>259 885</u>	35
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet	28 967		24 273	
Keskeneräiset tuotteet	61 518		58 729	
Valmiit tuotteet	66 864		59 345	
	<u>157 349</u>	20	<u>142 347</u>	19
Saamiset				
Myyntisaamiset	73 276		66 775	
Lainasaamiset	761		695	
Siirtosaamiset	13 510		28 847	
	<u>87 548</u>	11	<u>96 317</u>	13
Rahoitusomaisuusarvopaperit				
Osakkeet ja osuudet	65		2 053	
Muut arvopaperit	20 000		27 370	
	<u>20 065</u>	3	<u>29 423</u>	4
Rahat ja pankkisaamiset	36 323	5	66 669	9
	<u>784 113</u>	100	<u>756 676</u>	100

VASTATTAVAA	1998	%	1997	%
OMA PÄÄOMA				
Sidottu oma pääoma				
Osakepääoma	88 600		66 450	
Vararahasto			15 522	
Vapaa oma pääoma				
Käyttörahassto	13 178		19 806	
Muu vapaa oma pääoma	328 504		268 538	
Tilikauden voitto	80 256		101 974	
	<u>510 538</u>	66	<u>472 290</u>	62
VARAUKSET				
Kertynyt poistoero	138 254	18	137 444	18
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen				
Muut pitkäaikaiset velat	1 500	0	1 862	0
Lyhytaikainen				
Saadut ennakot	2 286		5 904	
Ostovelat	26 457		21 355	
Siirtovelat	71 716		77 459	
Muut lyhytaikaiset velat	33 362		40 362	
	<u>133 821</u>	17	<u>145 080</u>	19
	<u>784 113</u>	100	<u>756 676</u>	100

RAHOITUSLASKELMA

Emoyhtiö (1000 mk)

	1998	1997
LIIKETOIMINTA		
Tulorahoitus		
Liikevoitto	93 234	105 895
Poistot	30 192	24 270
Rahoitustuotot ja -kulut	4 358	7 072
Satunnaiset erät	16 650	15 600
Verot	-30 384	-39 726
	<u>114 050</u>	<u>113 111</u>
KÄYTTÖPÄÄOMAN MUUTOS		
Vaihto-omaisuus, lisäys (-), vähennys (+)	-15 002	-21 817
Lyhytaikaiset liikesaamiset, lisäys (-), vähennys (+)	8 769	-8 833
Korottomat lyhytaikaiset velat, lisäys (+), vähennys (-)	<u>-4 260</u>	<u>13 584</u>
	-10 493	-17 066
Liiketoiminnan kassavirta	103 557	96 045
INVESTOINNIT		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-91 193	-58 000
Käyttöomaisuuden myyntituotot	5	126
	<u>-91 188</u>	<u>-57 874</u>
Kassavirta ennen rahoitusta	12 369	38 171
RAHOITUS		
Pitkäaikaisten saamisten lisäys (-), vähennys (+)	-2 703	3 372
Pitkäaikaisten lainojen lisäys (+), vähennys (-)	-362	-361
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+), vähennys (-)	-7 000	19 908
Osingot	<u>-42 008</u>	<u>-38 021</u>
	-52 073	-15 102
Laskelman mukainen likvidien varojen lisäys (+), vähennys (-)	<u>-39 704</u>	<u>23 069</u>
Taseen mukainen likvidien varojen lisäys (+), vähennys (-)	<u>-39 704</u>	<u>23 069</u>

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

KONSOLIDOINTIPERIAATTEET

Tilinpäätös käsittää emoyhtiön sekä ne yhtiöt, joissa Tamfelt Oyj Abp hallitsee suoraan tai välillisesti yli 50 % osakkeiden äänimäärästä. Osakkuusyrietykset on yhdistetty pääomaosuusmenetelmällä.

Konsernitilinpäätös on laadittu hankintamenomenetelmällä.

Tytäryhtiön osakkeiden hankintamenon ja hankintahetken oman pääoman erotus esitetään konsernitaseessa konserniliikearvona, joka poistetaan 5 vuodessa tasapoistoin.

Sisäiset liiketapahtumat, sisäisten toimitusten realisoitumattomat kateet, sisäiset saamiset ja velat sekä konsernin sisäinen voitonjako on eliminoitu. Vähemmistöosuudet on erotettu tuloslaskelmassa osuutena tilikauden voitosta ja taseessa osuutena omasta pääomasta.

Ulkomaisten konserniyhtiöiden tuloslaskelmat on muutettu Suomen markkoiksi tilivuoden keskikurssia käyttäen. Ulkomaisten konserniyhtiöiden taseet on muutettu Suomen markkoiksi käyttäen Suomen Pankin tilinpäätöspäivän keskikurssia. Tämä kahden kurssin käyttämisestä syntynyt kurssiero, hankintamenomenetelmän soveltamisesta aiheutuvat muuntoerot ja oman pääoman luonteisten konsernin sisäisten lainojen kurssierot käsitellään konsernitilinpäätöksessä vapaassa omassa pääomassa muuntoerona.

Poistoeron ja vapaaehtoisten varausten muutos on jaettu laskennallisen verovelan muutokseen ja tilikauden tulokseen. Taseen kertynyt poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on jaettu omaan pääomaan ja vieraaseen pää-

omaan sisältyvään laskennalliseen verovelkaan.

LIKEVAIHTO

Liikevaihtoa laskettaessa myyntituloista on vähennetty mm. välilliset verot, alennukset ja myynnin kurssierot.

ULKOMAAN RAHAN MÄÄRÄISET SAAMISET JA VELAT

Ulkomaan rahan määräiset saamiset ja velat emoyhtiössä on merkitty taseeseen Suomen Pankin noteeraamaan tilinpäätöspäivän keskikurssiin. Avoinna olevat valuuttamääräisten erien suojausinstrumentit on arvostettu päivän arvoon, korkotekijät huomioon ottaen.

KÄYTTÖOMAISUUS JA POISTOT

Käyttöomaisuuserät on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä vuosittain kirjanpidossa tehdyillä suunnitelmapoistoilla. Kokonaispoistojen ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus on esitetty emoyhtiössä erillisenä eränä varauksissa.

Suunnitelmapoistot on laskettu taloudellista pitoaikaa vastaavina tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenoista. Tavallisimmat poistoajat ovat:

- Aineettomat oikeudet
3-10 vuotta
- Konserniliikearvo
5 vuotta
- Muut pitkävaikutteiset menot
10 vuotta
- Rakennukset ja rakennelmat
25-50 vuotta
- Koneet ja kalusto
4-15 vuotta
- Muut aineelliset hyödykkeet
10 vuotta

VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuuden arvostuksessa on käytetty alimman arvon periaatetta, eli varasto on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alemman todennäköisen luovutushinnan mukaiseen arvoon. Hankintameno on määritelty käyttäen hankinnasta tai valmistuksesta aiheutuneita välittömiä menoja FiFo-periaatetta noudattaen.

Ulkomaisten tytäryhtiöiden vaihto-omaisuuden arvostuksessa on käytetty kussakin maassa vallitsevaa käytäntöä, jolloin varastojen arvoon sisältyy myös tuotannon välillisiä kustannuksia.

ARVOPAPERIT

Joukkovelkakirjalainat merkitään taseeseen hankintamenoa siten, että hankintamenoa ja nimellisarvon välinen erotus jaksotetaan maturiteetin mukaan hankintamenoa lisäykseksi tai vähennykseksi. Tilinpäätöksessä ne arvostetaan kuitenkin enintään markkinahintaan. Osakkeet ja osuudet merkitään taseeseen hankintamenoa tai sitä alemman markkinahintaan.

Joukkovelkakirjalainojen nimelliskorkotuotot kirjataan korkotuottoihin. Niiden hankintamenoa ja nimellisarvon välisen erotuksen jaksoitus kirjataan korkotuottojen lisäyk-

seksi tai vähennykseksi. Mikäli joukkovelkakirjalainat myydään ennen eräpäivää, kirjataan myyntivoitto muihin rahoitustuottoihin ja myyntitappio muihin rahoituskuluihin.

TUTKIMUS- JA KEHITYSMENOT

Tutkimus- ja kehitysmenot on kirjattu sen tilikauden kuluiksi, jolloin ne ovat syntyneet lukuunottamatta tutkimuskalustoa, joka poistetaan suunnitelman mukaan 5 vuodessa tasapoistoin.

VEROT

Kotimaisten konserniyhtiöiden tuloslaskelmassa esitetään veroina tilikaudelta verolaskelman perusteella maksettavaksi tulevat verot. Ulkomaisten tytäryhtiöiden verot on otettu konsernitilinpäätökseen sellaisina kuin ne on esitetty alkuperämaan tilinpäätöksissä.

ELÄKESITOUMUKSET SUOMESSA

Toimessa olevan henkilökunnan eläketurvan järjestämisestä aiheutuva vastuu on katettu eläkevakuutuksien eläkevakuutusyhtiössä. Emoyhtiön omalla vastuulla olevat eläkkeet ovat vapaaehtoisia, rekisteröimättömiä, päättyneisiin työsuhteisiin kohdistuvia vanhuuseläkkeitä. Näistä eläkkeistä johtuva vastuu on esitetty vastuusitoumuksissa tilinpäätöksen liitetiedoissa.

LIITETIEDOT

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT (1000 mk)

LIKEVAIHTO

Tamfeltin toimialana on tekniset tekstiilit.

Liikevaihto markkina-alueittain

	Konserni				Emoyhtiö			
	1998	%	1997	%	1998	%	1997	%
Pohjoismaat	320 210	52	314 616	52	319 434	61	314 000	60
Muu Eurooppa	176 286	29	190 256	31	133 130	25	151 982	29
Pohjois-Amerikka	69 583	11	63 733	10	27 956	5	25 377	5
Kaukoit	30 330	5	25 062	4	28 942	5	23 298	4
Muut maat	18 851	3	13 646	2	17 538	3	11 559	2
Yhteensä	615 260	100	607 313	100	527 000	100	526 216	100

HENKILÖSTÖKULUT JA LUONTOISEDUT

	Konserni		Emoyhtiö	
	1998	1997	1998	1997
Palkat	201 999	192 572	167 821	161 730
Luontoisedut	493	432	493	432
Eläkekulut	25 584	24 857	22 900	21 952
Muut henkilösivukulut	20 996	21 262	17 036	16 883
Yhteensä	249 072	239 123	208 250	200 997

Maksetut palkat ja palkkiot

Toimitusjohtajat ja hallitusten jäsenet	2 378	1 966	1 528	1 249
Muut palkat ja palkkiot	201 416	185 498	167 334	149 721
Yhteensä	203 794	187 464	168 862	150 970

Henkilöstömäärä

keskimäärin	1 291	1 202	1 013	924
vuoden lopussa	1 304	1 229	1 024	948

POISTOT

Suunnitelmapoistot

	Konserni		Emoyhtiö	
	1998	1997	1998	1997
Aineettomat oikeudet	1 584	1 053	1584	1 593
Konserniliikearvo	808	808	-	-
Muut pitkävaikutteiset menot	544	539	354	345
Rakennukset ja rakennelmat	3 538	123 ^{*)}	401	392
Koneet ja kalusto	31 722	27 349	27 835	21 925
Muut aineelliset hyödykkeet	142	15	18	15
Yhteensä	38 338	29 887	30 192	24 270

^{*)} V. 1997 tuloutui rakennuksen myynnistä johtuen vuonna 1996 tehtyä arvonalennuspoistoa 2,3 Mmk.

KONSERNIN SISÄISET RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

	Emoyhtiö	
	1998	1997
Konserniyhtiöiltä saadut rahoitustuotot		
Korkotuotot lyhytaikaisista saamisista	73	78
Konserniyhtiöille maksetut rahoituskulut		
Korkokulut lyhytaikaisista veloista	1 361	1 385

SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT

Saadut konserniavustukset (Tamfelt Kiinteistöt Oy)	16 650	15 600
--	--------	--------

VAPAAEHTOISTEN VARAUSTEN MUUTOS

(lisäys +, vähennys -)

	Emoyhtiö	
	1998	1997
Siirtymävaraus	-	-51 379

VEROT

	Konserni		Emoyhtiö	
	1998	1997	1998	1997
Tilikauden verot	34 277	40 321	32 358	40 250
Aikaisempien vuosien verot	-30	-524	-1 974	-524
Laskennallisen verovelan muutos	635	-1 418		
Yhteensä	34 882	38 379	30 384	39 726

TASEEN LIITETIEDOT (1000 mk)

AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET 1998

	Hankinta- meno 1.1.	Lisäykset 1.1.-31.12.	Vähennykset 1.1.-31.12.	Kurssi- erot	Hankinta- meno 31.12.	Kertyneet suunnitelma- poistot 31.12.	Kirjan- pitoarvo 31.12.
KONSERNI							
Aineettomat oikeudet	16 622	1 374			17 996	-14 442	3 554
Konserniliikearvo	5 699				5 699	-5 699	0
Muut pitkävaikutteiset menot	4 117	327			4 444	-1 928	2 516
Maa- ja vesialueet	5 686	458			6 144		6 144
Rakennukset ja rakennelmat	95 059	13 409			108 468	-42 823	65 645
Koneet ja kalusto	508 913	76 999	-5 031	-2 923	577 958	-383 799	194 159
Muut aineelliset hyödykkeet	765	382			1 147	-325	822
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	6 178	15 245	-4 573	-40	16 810		16 810
Yhteensä	643 039	108 194	-9 604	-2 963	738 666	-449 016	289 650
Koneet ja laitteet							166 198
EMOYHTIÖ							
Aineettomat oikeudet	20 689	1 374			22 063	-18 509	3 554
Muut pitkävaikutteiset menot	3 455	123			3 578	-1 288	2 290
Maa- ja vesialueet	4 294	252			4 546		4 546
Rakennukset ja rakennelmat	13 883	9 791			23 674	-879	22 795
Koneet ja kalusto	399 510	68 736	-4 707		463 539	-290 547	172 992
Muut aineelliset hyödykkeet	765	382			1 147	-325	822
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	5 500	14 480	-3 945		16 035		16 035
Yhteensä	448 096	95 138	-8 652		534 582	-311 548	223 034
Koneet ja laitteet							150 023

AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET 1997

	Hankinta- meno 1.1.	Lisäykset 1.1.-31.12.	Vähennykset 1.1.-31.12.	Kurssi- erot	Hankinta- meno 31.12.	Kertyneet suunnitelma- poistot 31.12.	Kirjan- pitoarvo 31.12.
KONSERNI							
Aineettomat oikeudet	15 161	1 461			16 622	-13 262	3 360
Konserniliikearvo	5 699				5 699	-4 891	808
Muut pitkävaikutteiset menot	3 854	271	-8		4 117	-1 384	2 733
Maa- ja vesialueet	8 166		-2 896	416	5 686		5 686
Rakennukset ja rakennelmat	97 938	7 853	-12 527	1 795	95 059	-39 376	55 683
Koneet ja kalusto	448 229	56 210	-3 797	8 271	508 913	-358 555	150 358
Muut aineelliset hyödykkeet	765				765	-307	458
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	15 306	9 564	-15 306	-3 386	6 178		6 178
Yhteensä	595 118	75 359	-34 534	7 096	643 039	-417 775	225 264
Koneet ja laitteet							129 378
EMOYHTIÖ							
Aineettomat oikeudet	19 228	1 461			20 689	-16 924	3 765
Muut pitkävaikutteiset menot	3 455				3 455	-933	2 522
Maa- ja vesialueet	4 294				4 294		4 294
Rakennukset ja rakennelmat	6 512	7 371			13 883	-569	13 314
Koneet ja kalusto	342 168	58 834	-1 492		399 510	-267 328	132 182
Muut aineelliset hyödykkeet	765				765	-307	458
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	15 236	5 500	-15 236		5 500		5 500
Yhteensä	391 658	73 166	-16 728		448 096	-286 061	162 035
Koneet ja laitteet							115 966

KONSERNIN JA EMOYHTIÖN OMISTAMAT OSAKKEET JA OSUUDET (1000)

	Konsernin omistus- osuus %	Konsernin äänivalta- osuus %	Konsernin omasta pääomasta FIM	Konsernin osuus tuloksesta FIM	Emoyhtiön omistus- osuus %	Emoyhtiön omistamien osakkeiden nimellisarvo	kirjanpitoarvo FIM
KONSERNIYRITYKSET							
Fanafel Lda	98,2	98,2	23 347	2 778	72	PTE 304 136	15 870
TF Group, Inc. *	100	100	-4 992	-2 450	100	USD .	.
Tamfelt (UK) Ltd	100	100	170	-1	100	GBP .	181
Tamfelt Kiinteistöt Oy	100	100	194 603	218	100	FIM 83 109	187 535
Tamfelt Tecnologia em Filtração Ltda.	99,99	99,99	423	0	99,99	R\$ 100	423
Tampereen Verkatehdas Oy	100	100	23	0	100	FIM 10	10
Kiinteistö Oy Juvanmänty	100	100	52	0	0	-	-
Kiinteistö Oy Saarensahra	100	100	184	-1	0	-	-
							204 019

OSAKKUUSYRITYKSET

Alakoski Oy	39	39	186	21	39	FIM	4	4
-------------	----	----	-----	----	----	-----	---	---

EMOYHTIÖN OMISTAMAT MUUT OSAKKEET JA OSUUDET

	Kpl	Nimellisarvo	Kirjanpitoarvo
HEX Oy, Helsingin arvopaperi- ja johdannaispörssi, selvitysyhtiö	20 000	10 FIM	150
Asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöt			495
Muut osakkeet ja osuudet			125
Liittymismaksut			629
			1 399

* Käsittää konsernin, johon kuuluvat tytäryhtiöt Formtec Forming Fabrics, Inc., Tamfelt, Inc., Tamfelt Canada, Inc. ja Formtec Forming Fabrics of Canada, Inc.

KÄYTTÖOMAISUUDEN VEROTUSARVOT

	Konserni		Emoyhtiö	
	1998	1997	1998	1997
Maa-alueet	4 654	4 489	4 046	3 881
Rakennukset	66 890	64 729	4 039	4 185
Osakkeet ja osuudet	2 647	2 639	235 352	238 669

Verotusarvot sisältävät emoyhtiön ja konsernin kotimaisen käyttöomaisuuden. Mikäli verotusarvoa ei ole ollut käytettävissä, on esitetty kirjanpitoarvo.

PITKÄAIKAISET SIOITUKSET JA LAINASAAMISET/KONSERNI- JA OSAKKUUSYRITYKSET

	Emoyhtiö	
	1998	1997
Pitkäaikaisiin sijoituksiin kuuluvat osakkeet ja lainasaamiset		
Konserniyritykset		
Osakkeet	204 019	203 596
Lainasaamiset	50 612	50 732
Yhteensä	254 631	254 328
Osakkuusyritykset		
Osakkeet	4	4
Lainasaamiset	2 333	2 722
Yhteensä	2 337	2 726

VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS

	Emoyhtiö			
	1998	1997		
Saamiset ja velat/konserni- ja osakkuusyritykset				
Konserniyritykset				
Myyntisaamiset	7 541	58		
Lainasaamiset	-	-		
Siirtosaamiset	-	15 600		
Ostovelat	3 556	621		
Siirtovelat	362	205		
Muut lyhyaikaiset velat	33 000	40 000		
Rahoitusomaisuusosakkeet				
	Konserni	Emoyhtiö		
	Kirjanpito- arvo	Markkina- arvo	Kirjanpito- arvo	Markkina- arvo
	4 055	5 510	65	399

OMA PÄÄOMA

	Konserni		Emoyhtiö	
	1998	1997	1998	1997
Osakepääoma 1.1.	66 450	66 450	66 450	66 450
Rahastoanti	22 150		22 150	
Osakepääoma 31.12.	88 600	66 450	88 600	66 450
Vararahasto 1.1.	15 522	15 522	15 522	15 522
Rahastoanti	-15 522		-15 522	
Vararahasto 31.12.	0	15 522	0	15 522
Sidottu oma pääoma 31.12.	88 600	81 972	88 600	81 972
Käyttörahassto 1.1.	19 806	19 806	19 806	19 806
Rahastoanti	-6 628		-6 628	
Käyttörahassto 31.12.	13 178	19 806	13 178	19 806
Muu vapaa oma pääoma 1.1.	421 207	355 621	370 512	306 559
Osingonjako	-42 008	-38 021	-42 008	-38 021
Muuntoerojen muutos	-737	4 908		
Tilikauden voitto	89 197	98 699	80 256	101 974
Muu vapaa oma pääoma 31.12.	467 659	421 207	408 760	370 512
Vapaa oma pääoma 31.12.	480 837	441 013	421 938	390 318
Oma pääoma yhteensä	569 437	522 985	510 538	472 290
Voitonjakokelpoiset varat	376 544	338 351	421 938	390 318

EMOYHTIÖN OSAKEPÄÄOMAN JAKAUTUMINEN OSAKELAJEITTAIN 31.12.

	1998		1997	
	kpl	mk	kpl	mk
Kantaosake (20 ääntä/osake)	3 377 999	33 779 990	2 599 272	25 992 720
Etuoikeutettu osake (1 ääni/osake)	5 482 001	54 820 010	4 045 728	40 457 280
Yhteensä	8 860 000	88 600 000	6 645 000	66 450 000

VAPAAEHTOISET VARAUKSET JA LASKENNALLINEN VEROVELKA

	Konserni		Emoyhtiö	
	1998	1997	1998	1997
Kertynyt poistoero 1.1.	141 967	95 692	137 444	92 245
Tilikauden muutokset	1 735	46 275	810	45 199
Kertynyt poistoero 31.12.	143 702	141 967	138 254	137 444
Muut vapaaehtoiset varaukset 1.1.	619	51 956		51 379
Tilikauden muutokset	531	-51 337		-51 379
Muut vapaaehtoiset varaukset 31.12.	1 150	619		0
Kertynyt poistoero ja muut vapaaehtoiset varaukset 31.12.	144 852	142 586	138 254	137 444
Varauksia vastaavat verovelat 31.12.	-40 559	-39 924		
Varausten osuus omasta pääomasta 31.12.	104 293	102 662		

VIERAS PÄÄOMA

	Konserni		Emoyhtiö	
	1998	1997	1998	1997
Velat, jotka erääntyvät viiden vuoden tai sitä pitemmän ajan kuluttua				
Muut pitkäaikaiset velat	-	375	-	375

ANNETUT PANTIT JA VASTUUSITOUMUKSET

	Konserni		Emoyhtiö	
	1998	1997	1998	1997
a) Omasta velasta				
Kiinnitykset maa-alueisiin ja rakennuksiin	1 297	1 802	500	500
b) Konserniyhtiön velasta				
Takaukset			3 165	504
c) Muiden puolesta				
Takaukset	200	200	200	200
d) Muut omat vastuut				
Vekselivastuut	105	199		
Leasingvastuut	5 050	7 886	1 733	1 598
Eläkevastuut	1 101	1 101	1 101	1 101
Yhteensä	7 753	11 188	6 699	3 903

MUUT LIITETIEDOT

RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Valuuttariskeiltä pyritään pääsääntöisesti suojautumaan. Suojauskeinoina käytetään kassavirtojen matching'iä, terminointeja ja optioita.

Emoyhtiöllä ei ole valuuttamääräisiä lainoja. Tytäryhtiöiden velat ovat ao. maan valuutassa. Avoimia kurssiriskin alaisia valuuttapositioita on syntynyt vain operatiivisen toiminnan valuuttamääräisten ostojen ja myyntien seurauksena sekä konsernin sisäisistä rahoitusjärjestelyistä.

Myyneistä ja ostoista syntyneitä avointa valuuttariskiä suojataan pääsääntöisesti termiineillä. Tapauskohtaisesti suojataan myös tilaus- tai tarjouskantojen seurauksena syntyneitä avoimia valuuttapositioita.

Konsernissa ei suojata ulkomaisten tytäryhtiöiden omaa pääomaa, eikä oman pääoman luonteisiin lainoihin liittyviä valuuttakurssiriskejä.

Likvidejä varoja sijoittaessaan Tamfelt on riskin karttaja. Sijoittamisen kohteena ovat pääasiassa monetaariset instrumentit. Rajoitetusti voidaan likvidejä varoja sijoittaa myös osakkeisiin. Yhtiön hallitus on vahvistanut periaatteet, joiden mukaan voidaan ottaa sijoitus- ja vastapuoliriskejä.

TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT, KONSERNI

(1000 mk)

	1994	1995	1996	1997	1998
Liikevaihto	451 837	501 939	531 765	607 313	615 260
Muutos, %	-2,1	11,1	5,9	14,2	1,3
Ulkomaan myynnin osuus	244 507	276 435	303 108	365 983	365 276
% liikevaihdosta	54,1	55,1	57,0	60,3	59,4
Liikevoitto	46 563	71 154	83 576	123 648	113 152
% liikevaihdosta	10,3	14,2	15,7	20,4	18,4
Voitto ennen veroja ja väh.os. *)	40 510	76 328	98 511	137 141	124 130
% liikevaihdosta	9,0	15,2	18,5	22,6	20,2
Oman pääoman tuotto, %	9,5	13,4	17,2	20,1	16,3
Sijoitetun pääoman tuotto, %	11,2	16,8	20,3	26,3	21,2
Omaraisuusaste, %	59,1	65,2	75,4	76,6	78,3
Bruttoinvestoinnit	21 905	38 941	53 039	60 053	103 621
% liikevaihdosta	4,8	7,8	10,0	9,9	16,9
Henkilöstön keskim. lukumäärä tilikauden aikana	1 153	1 133	1 162	1 202	1 291

OMAN PÄÄOMAN TUOTTO, %

Voitto ennen satunnaiseriä, veroja ja vähemmistöosuutta - verot	
-----	x 100
Oma pääoma + vähemmistöosuus (keskiarvo)	

SIOJITETUN PÄÄOMAN TUOTTO, %

Voitto ennen satunnaiseriä, veroja ja vähemmistöosuutta + korko- ja muut rahoituskulut	
-----	x 100
Taseen loppusumma - korottomat velat (keskiarvo)	

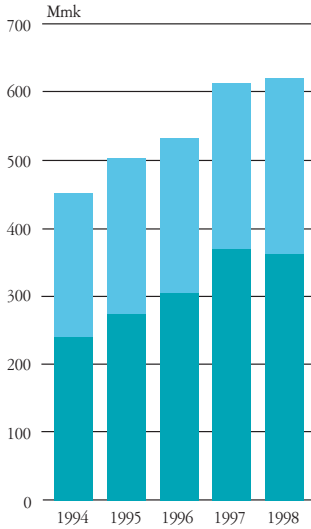
OMAVARAISUUSASTE, %

Oma pääoma + vähemmistöosuus	
-----	x 100
Taseen loppusumma - saadut ennakot	

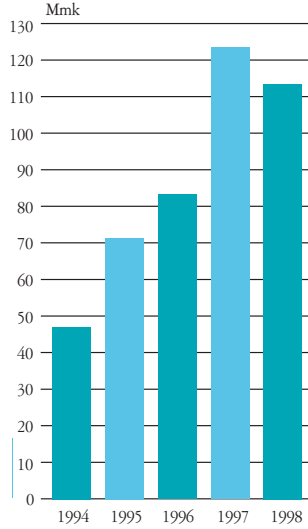
*) Satunnaisia eriä ei ole.

LIKEVAIHTO, KONSERNI

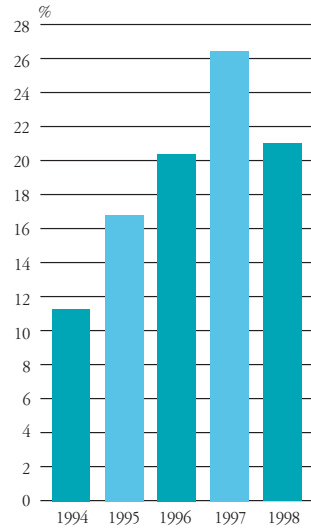
- Koko liikevaihto
- Ulkomaisen myynnin osuus

LIKEVOITTO, KONSERNI

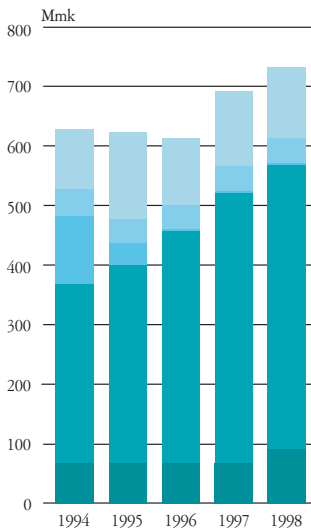

SIIJOITETUN PÄÄOMAN TUOTTO, KONSERNI

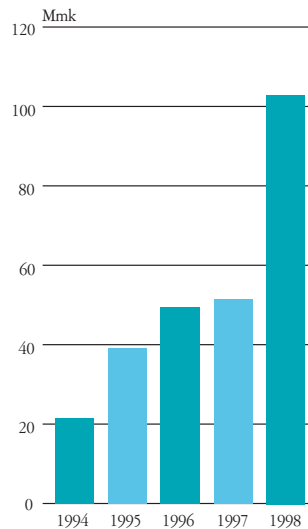

RAHOITUS, KONSERNI

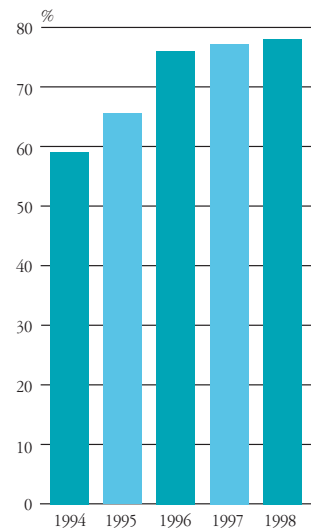
- Osakepääoma
- Muu oma pääoma
- Pitkäaikainen vieras pääoma
- Laskennallinen verovelka
- Lyhytaikainen vieras pääoma

NETTOINVESTOINNIT, KONSERNI

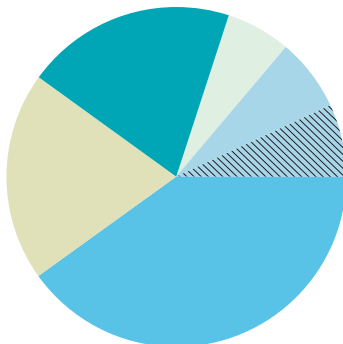

OMAVARAISUUSASTE, KONSERNI

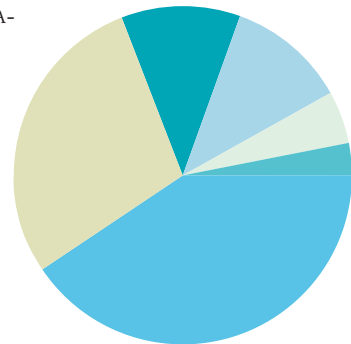
TULOSLASKELMAN JAKAUTUMINEN 1998, KONSERNI

- Henkilöstökulut 40 %
- Aineet ja tarvikkeet 20 %
- Muut kulut 20 %
- Suunnitelman mukaiset poistot 6 %
- Voitto 14 %, josta osinko 7 %

LIKEVAIHTO MARKKINA-ALUEITTAIN 1998, KONSERNI

- Suomi 40,6 %
- Muu Eurooppa 28,7 %
- Pohjois-Amerikka 11,3 %
- Skandinavia 11,4 %
- Kaukoitait 4,9 %
- Muut maat 3,1 %

OSAKETIETOJA

OSAKEPÄÄOMA JA OSAKELAJIT

Tamfelt Oyj Abp:n osakepääoma jakautuu kantaosakkeisiin ja etuoikeutettuihin osakkeisiin. Kummankin nimellisarvo on 10 markkaa. Etuoikeutetulle osakkeelle jaetaan kaksi prosenttiyksikköä suurempi osinko kuin kantaosakkeelle varsinaisen yhtiökokouksen päättäessä, että osinkoa jaetaan. Kantaosakkeella on 20 ääntä ja etuoikeutetulla yksi ääni. Kantaosake voidaan muuntaa etuoikeutetuksi osakkeeksi osakkeenomistajan vaatimuksesta yhtiöjärjestyksessä määrätyillä edellytyksillä.

Varsinainen yhtiökokous 1.4.1998 hyväksyi osakepääoman korotuksen 22,15 Mmk:n määräisellä rahastoannilla 66,45 Mmk:sta 88,60 Mmk:aan. Rahastoannissa osakkeenomistaja sai kolmella vanhalla kantaosakkeella maksutta yhden uuden kantaosakkeen ja kolmella vanhalla etuoikeutetulla osakkeella maksutta yhden uuden etuoikeutetun osakkeen. Osakepääoman korotus merkittiin kaupparekisteriin 28.4.1998 ja uudet osakkeet ovat olleet 29.4.1998 lähtien julkisen kaupankäynnin kohteena Helsingin Pörssin päälistalla yhdessä ja samalajisina jo entuudestaan noteerattavana olevien kanta- ja etuoikeutettujen osakkeiden kanssa.

Varsinainen yhtiökokous hyväksyi myös hallituksen ehdotuksen optio-oikeuksien antamisesta konsernin johtoon kuuluville henkilöille. Optio-oikeuksia päätettiin antaa 180 000 kpl, jotka oikeuttavat merkittämään yhteensä 180 000 kpl etuoikeutettuja osakkeita, yllämainitun rahastoannin vaikutus mukaanlukien yhteensä 240 000 kpl. Kaikki annetut optio-oikeudet merkittiin ja merkinnät hyväksyttiin. Osakkeiden merkintäaika alkoi 1.11.2000 sekä 1.11.2002 ja päättyi 31.3.2004. Optio-oikeusheitojen mukainen merkintähinta 31.12.1998 oli 156,45 mk. Yhtiön osakepääoma voi näiden merkintöjen seurauksena nousta enintään 2 400 000 mk:lla.

Optio-oikeuksien haltijoiden omistus yhtiössä 31.12.1998 oli 0,11377 % osakkeista ja 0,13733 % äänistä. Mikäli he käyttävät kaikki optio-oikeutensa etuoikeutettujen osakkeiden merkintään, voi heidän osuutensa nousta enintään 2,74813 %:iin osakkeista ja 0,46439 %:iin äänistä. Optio-oikeuksiin liittyy osakeomistusohjelma, jossa option saaja sitoutuu sijoittamaan yhtiön osakkeisiin 10 % optioista saadusta bruttomääräisestä edusta.

Varsinainen yhtiökokous hyväksyi myös hallituksen ehdotukset yhtiöjärjestyksen muuttamiseksi siten, että se vastaa osakeyhtiölain muutuneita säännöksiä.

Tamfeltin kantaosakkeita muunnettiin etuoikeutetuiksi osakkeiksi 87 697 kpl. Muunnot merkittiin kaupparekisteriin 1.9.1998.

Yhtiön osakepääoma on 88 600 000 mk (66 450 000). Osakepääoma jakaantuu 3 377 999 (2 599 272) kantaosakkeeseen ja 5 482 001 (4 045 728) etuoikeutettuun osakkeeseen, niiden osakemuuntojen jälkeen, jotka vuoden aikana tehtiin. Yhtiön yhteenlaskettu osakemäärä on 8 860 000 kpl (6 645 000) ja yhteenlaskettu äänimäärä on rahastoannin ja muuntojen jälkeen 73 041 981 (56 031 168) ääntä.

KURSSIKEHITYS JA OSAKEVAIHTO

Vuonna 1998 Helsingin Pörssin laskema HEX-yleisindeksi nousi 68,5 % ja HEX-portfoliaindeksi 15,0 %. Tamfeltin kantaosake laski vuoden 1998 aikana 16,1 % ja etuoikeutettu osake vastaavasti 13,6 %.

Vuonna 1998 Helsingin Pörssissä vaihdettiin Tamfeltin kantaosakkeita 76,5 Mmk:lla (13,3) ja etuoikeutettuja osakkeita 156,3 Mmk:lla (144,1). Kantaosakkeiden kappalemääräinen vaihto vuoden 1998 aikana oli 454 212 kpl (78 552) ja etuoikeutettuja osakkeita vaihdettiin vastaavasti 906 418 kpl (789 600).

Vuoden 1998 aikana kantaosakkeiden vaihto oli 13,4 % (3,0) kantaosakkeiden kokonaismäärästä. Etuoikeutettujen osakkeiden vaihto oli 16,5 % (19,5) etuoikeutettujen kokonaismäärästä. Vaihtoprosentit on laskettu vuoden 1998 lopun osakemäärästä. Kantaosakkeen vaihtoa kasvatti Eläke-Varman, keskinäinen vakuutusyhtiö (nyk. Keskinäinen Vakuutusyhtiö Eläke-Fennia), 30.6.1998 tekemät Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Varma-Sammonton toiminnan aloittamiseen liittyvät pörssikaupat.

Kantaosakkeen ylin kaupantekokurssi vuoden 1998 aikana oli 200 mk ja alin 121 mk. Etuoikeutetun osakkeen ylin kaupantekokurssi oli samoin 200 mk ja alin 123 mk. Kurssit ovat osakeantioikaistuja.

OSAKEKANNAN OMISTUKSEN JAKAUTUMINEN

Vuoden 1998 (1997) lopussa yhtiöllä oli 1 769 (1 653) osakkeenomistajaa ja kolme (kaksi) hallintarekisteröityä omistusta. Hallintarekisteröityjen osakkeiden lukumäärä oli 41 432 kpl (116 560). Arvo-osuusjärjestelmään siirtämättömiä osakkeita oli 7 088 kpl (8 496) eli 0,08 % (0,10). Yhtiön hallituksen jäsenillä, toimitusjohtajalla ja varatoimitusjohtajalla oli yhteensä 165 605 kpl (118 974) kantaosakkeita ja 76 717 kpl (65 539) etuoikeutettuja osakkeita vastaten 2,7 % (2,8) osakekannasta ja 4,6 % (4,4) äänivallasta. Optio-oikeuksia toimitusjohtajalla ja varatoimitusjohtajalla oli 56 800 kpl (0). Tamfeltin ilmoitusvelvolliset omistivat 346 003 (185 992) osaketta vastaten 3,9 % (2,8) osakekannasta ja 6,3 % (4,4) äänivallasta sekä optio-oikeuksia 123 600 (0). Optio-oikeuksia on annettu ja merkitty kaikkiaan 240 000 kpl. Osakemerkintöjen seurauksena yhtiön osakepääoma voi nousta enintään 2 400 000 mk:lla. Rahastoannin 1998 vaikutus on laskettu mukaan yllämainittuihin optio-oikeuksien määriin.

OMISTUKSEN JAKAUTUMINEN INSTITUTIONAALISEN SEKTORILUOKITUKSEN PERUSTEELLA 31.12.1998:

Luokka	Omistuksia	%	Osakelukumäärä	%	Äänimäärä	%
100 Yksityiset yritykset	150	8,5	747 511	8,4	6 956 654	9,5
200 ^{*)} Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	29	1,6	1 916 540	21,6	12 029 974	16,5
300 ^{**)} Julkisyhteisöt	14	0,8	1 416 965	16,0	9 602 583	13,1
400 Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	87	4,9	1 352 757	15,3	12 346 385	16,9
500 Kotitaloudet	1 472	83,2	3 330 133	37,6	31 240 316	42,8
600 Ulkomaat	17	1,0	89 006	1,0	819 727	1,1
Kaikki yhteensä	1 769	100,0	8 852 912	99,9	72 995 639	99,9
Arvo-osuusjärjestelmään siirtämättömät osakkeet			7 088	0,1	46 342	0,1
Liikkeeseenlaskettu määrä			8 860 000	100,0	73 041 981	100,0
Hallintarekisteröidyt omistukset			41 432	0,5	77 532	0,1

OMISTUKSEN JAKAUTUMINEN SUURUUSLUOKITTAIN 31.12.1998:

Osakkeiden määrä	Omistuksia	%	Osakelukumäärä	%	Äänimäärä	%
1 - 500	969	54,7	190 263	2,1	1 031 697	1,4
501 - 5 000	605	34,2	942 819	10,6	6 711 447	9,2
5 001 - 10 000	68	3,8	502 023	5,7	3 865 631	5,3
10 001 - 50 000	94	5,3	2 184 681	24,7	17 931 710	24,5
50 001 - 100 000	18	1,0	1 250 383	14,1	10 245 458	14,0
100 001 - 999 000	18	1,0	3 782 743	42,7	33 209 696	45,5
Kaikki yhteensä	1 772	100,0	8 852 912	99,9	72 995 639	99,9
Arvo-osuusjärjestelmään siirtämättömät osakkeet			7 088	0,1	46 342	0,1
Liikkeeseenlaskettu määrä			8 860 000	100,0	73 041 981	100,0

^{*)} Sisältää hallintarekisteröidyt omistukset.

^{**)} Työeläkelaitokset (eläkevakuutuslaitokset) sisältyvät sektoriluokkaan 300 Julkisyhteisöt.

SUURIMMAT OMISTUKSET ÄÄNIMÄÄRÄLLÄ MITATTUNA 31.12.1998 (31.12.1997):

1		Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Varma-Sampo	9,1	%	
	(1)	Eläke-Varma, keskinäinen vakuutusyhtiö			(8,9)
2	(2)	Teollisuusvakuutus Oy	5,1	%	(5,0)
3	(4)	Vakuutusosakeyhtiö Henki-Sampo.....	4,7	%	
		Henkivakuutusosakeyhtiö Nova			(4,3)
4	(3)	Valmet Oyj	4,5	%	(4,4)
5	(6)	Waldemar von Freneckells Stiftelse	4,0	%	(3,5)
6	(7)	Cedercreutz, Axel	3,3	%	(3,0)
7	(8)	Samfundet Folkhälsan i Svenska Finland	2,5	%	(2,5)
8	(11)	Snäll, Clara	1,9	%	(1,6)
9	(9)	Suomen Ritarihuone	1,8	%	(1,8)
10	(10)	Suomen Vakuutus Osakeyhtiö	1,8	%	(1,8)
		YHTEENSÄ	38,7	%	(36,8)

SUURIMMAT OMISTUKSET KAPPALEMÄÄRÄLLÄ MITATTUNA 31.12.1998 (31.12.1997):

1		Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Varma-Sampo	6,1	%	
	(1)	Eläke-Varma, keskinäinen vakuutusyhtiö			(6,0)
2	(2)	Teollisuusvakuutus Oy	5,0	%	(5,0)
3	(3)	Kuntien Eläkevakuutus	3,3	%	(3,3)
4	(4)	Vakuutusosakeyhtiö Henki-Sampo	3,2	%	
		Henkivakuutusosakeyhtiö Nova			(2,8)
5	(5)	Valmet Oyj	2,7	%	(2,7)
6	(6)	Waldemar von Freneckells Stiftelse	2,7	%	(2,7)
7	(8)	Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomi	2,6	%	(2,6)
8	(9)	Samfundet Folkhälsan i Svenska Finland	2,3	%	(2,3)
9	(11)	Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiola	2,2	%	(1,8)
10	(13)	Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Tapiola	2,1	%	(1,7)
		YHTEENSÄ	32,2	%	(30,9)

Vakuutusyhtiö Sampo Oyj ilmoitti 27.2.1998 Vakuutusosakeyhtiö Henki-Sammon sekä Henki-vakuutusosakeyhtiö Novan sulautumisesta, joka tuli voimaan 31.12.1998. Sulautuminen johti siihen, että Sammon osuus Tamfeltin osakepääomasta ja äänimäärästä ylitti 1/10 liputus-kynnyksen.

Keskinäinen Vakuutusosakeyhtiö Eläke-Fennia ilmoitti 1.7.1998 Eläke-Varman, keskinäinen vakuutusyhtiö, luovuttaneen osakkeita Vakuutusosakeyhtiö Eläke-Sammolle, jonka yhtiömuoto ja toiminimi muuttuivat 1.7.1998 Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Varma-Sammoksi. Eläke-Varman, keskinäinen vakuutusyhtiö, toiminimeksi tuli Keskinäinen Vakuutusyhtiö Eläke-Fennia. Luovutuksen seurauksena Keskinäinen Vakuutusyhtiö Eläke-Fennian osuus Tamfeltin äänimäärästä laski alle 1/10 liputus-kynnyksen.

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT	1994	1995	1996	1997	1998
Tulos/osake, mk ²⁾	3,85	5,85	8,40	11,15	10,05
Oma pääoma/osake 31.12., mk ²⁾	42	46	52	59	64
OSINGONJAKO					
Osingonjako, Mmk ¹⁾	17,30	21,90	38,02	42,01	44,95
Osinko/osake, mk					
kanta	2,50	3,20	5,60	6,20	4,95
etuoik.	2,70	3,40	5,80	6,40	5,15
Oikaistu osinko/osake, mk ²⁾					
kanta	1,88	2,40	4,20	4,65	4,95
etuoik.	2,03	2,55	4,35	4,80	5,15
Osinko/tulos %	51,3	42,5	51,3	42,6	50,4
Efektiiivinen osinkotuotto 31.12., %					
kanta	3,3	4,3	4,5	3,1	4,0
etuoik.	3,7	5,1	4,8	3,3	4,1
P/E-luku 31.12.					
kanta	14,7	9,5	11,1	13,3	12,3
etuoik.	14,3	8,5	10,8	13,0	12,4
KURSSIKEHITYS JA PÖRSSIVAIHTO					
Tilikauden lopun oikaisematon kurssi					
kanta	75,00	74,00	125,00	197,00	124,00
etuoik.	73,00	66,50	121,00	193,00	125,00
Tilik. lopun oik. kurssi ²⁾					
kanta	56,25	55,50	93,75	147,75	124,00
etuoik.	54,75	49,90	90,75	144,75	125,00
Oikaistun kurssin muutos, %					
kanta	-22,7	-1,3	68,9	57,6	-16,1
etuoik.	-20,4	-8,9	82,0	59,5	-13,6
Ylin vaihtokurssi, mk ²⁾					
kanta	77,50	60,00	94,50	157,50	200,00
etuoik.	76,30	57,80	93,80	161,30	200,00
Alin vaihtokurssi, mk ²⁾					
kanta	53,30	43,50	56,30	94,50	121,00
etuoik.	52,50	41,30	51,80	92,30	123,00
Pörssivaihto, Mmk					
kanta	17,8	14,8	17,4	13,3	76,5
etuoik.	49,6	44,4	78,9	144,1	156,3
Pörssivaihto, kpl ³⁾					
kanta	201 803	218 612	164 383	78 552	454 212
etuoik.	571 210	710 462	819 084	789 600	906 418
Pörssivaihto/koko osakekanta, %					
kanta	7,8	8,4	6,3	3,0	13,4
etuoik.	14,3	17,8	20,4	19,5	16,5
OSAKEPÄÄOMA JA OSAKKEET					
Osakepääoma 31.12., Mmk	66,0	66,0	66,45	66,45	88,60
kanta	26,0	26,0	26,00	25,99	33,78
etuoik.	40,0	40,0	40,45	40,46	54,82
Osakepääoman pörssi-arvo 31.12., Mmk	487,0	458,4	814,4	1 292,9	1 104,1
Osakkeita 31.12., 1000 kpl	6 600	6 600	6 645	6 645	8 860
kanta	2 600	2 600	2 600	2 599	3 378
etuoik.	4 000	4 000	4 045	4 046	5 482
Osakkeita keskim. 1000 kpl ²⁾	8 800	8 800	8 811	8 860	8 860
Osakkeita oik.lkm 31.12., 1000 kpl ²⁾	8 800	8 800	8 860	8 860	8 860
Osakkeenomistajia 31.12., kpl	1765	1 773	1 629	1 653	1 769
Hallintarekist. omistuksia 31.12., kpl	3	3	2	2	3
TULOS/OSAKE					
Voitto ennen satunnaiseriä, veroja ja vähemmistöosuutta - verot - vähemmistöosuus tuloksesta					
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilikauden lopussa					
OMA PÄÄOMA/OSAKE					
Oma pääoma					
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilikauden lopussa					
HINTA/VOITTO (P/E)					
Osakeantioikaistu pörssikurssi tilikauden lopussa					
Tulos/osake (EPS)					

¹⁾ v.1998 Hallituksen esitys

²⁾ Osakeantioikaistu

³⁾ Pörssivaihto tehty vertailukelpoiseksi nykyisen nimellisarvon kanssa.

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖKOKOUKSELLE

Konsernin voitonjakokelpoiset varat ovat
376 544 000,00 mk.

Emoyhtiön käyttämättömät voittovarot edellisiltä vuosilta ovat ja tilikauden voitto on	328 503 961,98 mk <u>80 255 969,97 mk</u> <u>408 759 931,95 mk</u>
--	--

Hallitus ehdottaa, että yllämainitut voittovarot käytetään seuraavasti:	
- jaetaan osinkoa 4,95 mk/osake 3 377 999 kantaosakkeelle	16 721 095,05 mk
- jaetaan osinkoa 5,15 mk/osake 5 482 001 etuoikeutetulle osakkeelle	28 232 305,15 mk
- jätetään käyttämättömiksi voittovaroiksi	<u>363 806 531,75 mk</u> <u>408 759 931,95 mk</u>

Helsingissä, helmikuun 17. päivänä 1999

Mikael von Frenckell	Axel Cedercreutz
Martin Lilius	Vesa Kainu
Jouko Oksanen	
	Risto Hautamäki toimitusjohtaja

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Tamfelt Oyj Abp:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Tamfelt Oyj Abp:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilivuodelta 1998. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi,

ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin ja emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Tilinpäätös konsernitilinpäätökseen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilivuodelta. Hallituksen esitys taseen mukaisten voittovarojen käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Olemme tutustuneet tilikauden aikana julkistettuihin osavuositarkastuksiin. Käsityksemme mukaan osavuositarkastukset on laadittu niitä koskevien säännösten mukaisesti.

Tampere 3. maaliskuuta 1999

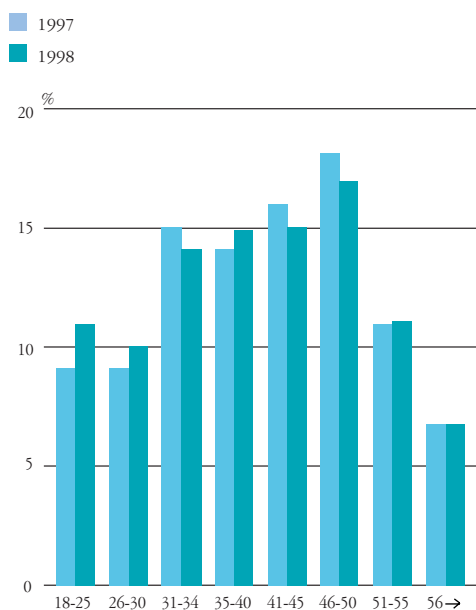
Saukko (Lutra lutra) on Tamfeltin nimikkoeläin.

HENKILÖSTÖTULOSLASKELMA

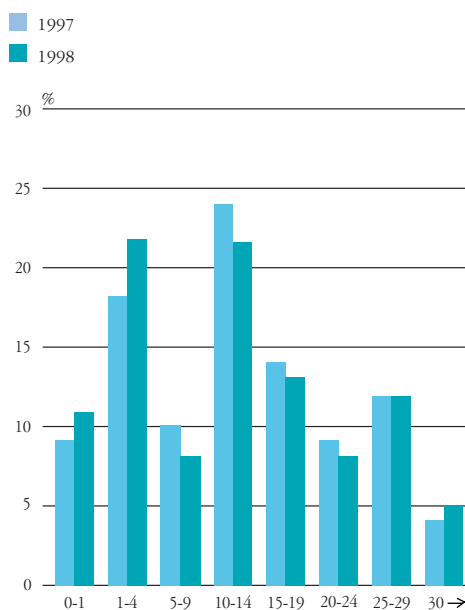
Emoyhtiö (1000 mk)

	1998		1997	
	1.1 - 31.12.	%	1.1.-31.12.	%
LIIKEVAIHTO	527 000		526 216	
Henkilöstökulut	213 330	40	206 078	39
Varsinaisen työajan kulut	150 686	29	139 137	26
Tulospalkkiokulut	4 509		10 825	
Ylityökulut	5 544	1	4 961	1
Henkilöstön uusiutuminen				
Rekrytointi- ja perehdytyskulut	3 798	1	3 219	1
Vuosilomakulut	26 969	5	26 492	5
Muut vapaapäiväkulut	8 834	2	8 191	2
Henkilöstön kehittäminen				
Koulutus	3 209	1	3 315	1
Muu työkykyä ylläpitävä ja kehittävä toiminta	1 666	.	1 325	.
Sairauskulut	3 205	1	3 210	1
Työkyvyttömyyseläkekulut	1 630	.	2 387	.
Muut henkilöstökulut	3 279	1	3 015	1
Ulkoistetut palvelut	7 102	1	9 128	2
Muut kulut	226 312	43	209 036	40
TILIKAUDEN VOITTO	<u>80 256</u>	15	<u>101 974</u>	19

HENKILÖSTÖN IKÄJAKAUMA, EMO

HENKILÖSTÖN TYÖSUHDEVUODET, EMO

YMPÄRISTÖRAPORTTI

TAMFELTIN YMPÄRISTÖPOLIITIIKKA JA YMPÄRISTÖASIOIDEN HALLINTAJÄRJESTELMÄ

Tamfeltin ympäristöpolitiikalla pyritään edistämään kestävää kehitystä. Ympäristöpolitiikkaa määritettäessä on otettu huomioon sekä Juankosken että Tampereen tehtaan merkittävät ympäristövaikutukset ja lainsäädännön Tamfeltin toiminoille asettamat vaatimukset. Konsernin johtoryhmä ja henkilöstöryhmien edustajat ovat elokuussa 1997 allekirjoittaneet ympäristöpolitiikan.

Päämääränä on energian, sähkön ja veden turhan kulutuksen välttäminen sekä raaka-aineiden tehokas hyödyntäminen luonnonvarojen säästämiseksi. Jätteiden määrää pyritään vähentämään ja niiden kierrättämistä lisäämään. Ympäristölle tai ihmiselle vaaralliset jätteet toimitetaan ongelmajätteiden käsittelylaitokselle.

Tamfeltin ympäristöasioiden hallintajärjestelmä on rakennettu SFS-EN ISO 14001 -standardin mukaan ja sille on myönnetty ympäristösertifikaatti 2.3.1998.

YMPÄRISTÖORGANISAATIO

Vastuu ympäristöohjelman kehittämisestä ja toimeenpanosta on Tamfeltin johdolla. Ympäristövastaava toimii asiantuntijana ympäristöohjelman jatkuvuuden ja käytännön toteuttamisen sekä kehittämisen suhteen.

TOIMINTAA KOSKEVIEN LUPAEHTOJEN JA VIRANOMAISMÄÄRÄYSTEN NOUDATTAMINEN 1998

Tampereen tehtaalla käytettävä otettiin läheisestä Kaukajärvestä vesioikeuden päätöksen lupaehtojen mukaisesti. Jäteveden tasausaltaan kautta kaupungin viemäriverkostoon pumpattu jätevesi alitti pitouksiltaan ja määriltään sille asetetut lupaehdot. Kattilalaitoksen polttoaineena käytettiin maakaasua, jonka käyttömääristä ja poltosta aiheutuneista typpi- ja hiilidioksidi-

päästöistä laadittiin lääninhallituksen päätöksen mukaisesti ilmansuojeluilmoitus ympäristökeskukselle. Tamfelt osallistui Tampereen kaupungin ilmanlaadun tarkkailusopimukseen. Kemikaalien käyttö ja varastointi oli ympäristönsuojelutarkastajan päätöksen mukaan vähäistä.

Tampereen kaupungin jätehuoltomääräysten mukaisesti erilliskerättiin ongelma-, paperi-, pahvi-, bio- sekä rakennustoiminnan hyödyntämiskelpoinen jäte. Juankosken tehtaalla noudatettiin Koillis-Savon kuntien yleisiä jätehuoltomääräyksiä. Tamfeltin markkinoille luovuttamien pakkausten määrät ilmoitettiin ympäristökeskukselle.

YMPÄRISTÖRISKIEN HALLINTA

Tamfeltin toimintojen aiheuttamat ympäristöriskit ovat vähäiset. Tampereen tehtaan ympäristöriskit liittyvät kuumaöljyjärjestelmään ja tehtaan sijaintiin Kaukajärven valuma-alueella. Juankosken tehtaalla ympäristöriskit ovat hyvin vähäiset. Ympäristövahinkoja aiheuttaneita onnettomuuksia ei vuonna 1998 sattunut kummallakaan tehtaalla.

TOIMINTOJEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN KEHITYS

Maakaasun poltosta aiheutuneet typenoksidi- ja hiilidioksidipäästöt tuotantotonna kohden ovat pysyneet edellisen vuoden tasolla. Käytöveden sekä syntyneen jäteveden määrät tuotettua tonnia kohden vähenivät molemmilla tehtailla edellisestä vuodesta.

Juankosken tehtaalla vähennettiin jätteiden määrää ympäristötavoitteiden mukaisesti. Tampereen tehtaalla ei tähän tavoitteeseen päästy, vaan jätteen määrä kasvoi 11 % edellisestä vuodesta tuotantotonna kohden mitattuna. Molemmilla toimipaikoilla yli puolet jätteistä on peräisin raaka-aineista. Jätteiden kierrätyksessä ylitettiin ympäristöohjelman tavoite vuodelle 1998, joten kaatopaikalle toimitettujen jätteiden määrää pystyttiin vähentämään

edellisestä vuodesta. Kaikki syntyneet ongelmajätteet toimitettiin molemmilta toimipaikoilta ongelmajätteiden käsittelylaitokselle.

Raaka-ainekäytön tavoitteista jäätettiin kaikissa tuoteryhmissä, mutta haaskioiden kierrätysprosentti koko emoyhtiössä kasvoi edellisen vuoden 25 prosentista 37 prosenttiin.

Tamfeltista toimitettujen tuotteiden pakkauksista 90 % hyödynnetään. Pakkauksen määrä on 280 kg tuotetonna kohden.

TUOTTEIDEN ELINKAARI

Tamfeltin tuotteiden valmistukseen käytetään pääasiassa PA-, PES- ja PP-filamentteja. Tavarantoimittajat on informoitu Tamfeltin ympäristöjärjestelmästä ja sen vaatimuksista. Tampereen tehtaan henkilö- ja tavariikenteestä aiheutuneiden päästöjen määrää sekä energiakulutusta kartoitettiin vuonna 1998. Käytetyt viirat ja huovat voidaan käyttää maanparannuksessa tai muussa toissijaisessa käytössä, polttaa tai loppusijoittaa kaatopaikalle.

SIDOSRYHMÄSUHTEET

Tamfeltin asiakaskunta on esittänyt ympäristöasioiden hoidon tasoa koskevia kysymyksiä. Naapureilta ei vuoden 1998 aikana ole tullut yhteydenottoja ympäristöasioiden suhteen. Tampereen kaupungin ympäristövirastosta suoritettiin kesällä 1998 tarkastuskäynti tehtaalle Kaukajärven valuma-alueella sijainnintakia. Tamfeltin toimintojen suhteen ei ollut huomauttamista. Henkilöstö on ollut aktiivisesti mukana kehittämässä ympäristöohjelmaa, sitoutunut siihen ja voinut esittää mielipiteensä myös aloitetoiminnan kautta.

JUANKOSKEN TEHDAS 30 VUOTTA

Juankosken tehtaan 30-vuotisjublan kunniaksi järjestettiin kansainvälinen kudosseminaari Kuopiossa toukokuussa. Seminaariin osallistui 143 henkilöä 15 maasta. Kuvassa saksalaisryhmä seminaariohjelmaan sisältyvällä tehdasvierailulla Juankoskella.

Pääministeri Paavo Lipponen vieraili tehtaalla Juankosken kaupunkivierailun yhteydessä 16.3.98.

30-vuotista toimintaa juhlittiin myös merkkikiven paljastuksella tehtaan pihassa.

Pääjublaa vietettiin 5.6. Yli 600 juhlavierasta nautti upean illallisen teltassa. Musiikista vastasivat mm. Juantehtaan soittajat ja tanssiin tahditti Paula Koivuniemi Fernet-orkesterineen.

*Taitto Mainoskettä Oy. Painatus Tampereen Offsetpalvelu Oy. Paperi Galerie Art.
Valokuvat: Jorma Rajamäki, Tere T. Tolvanen, Veli Heikkinen, John Ventresco ja Rui Almeida.*

TAMFELT OYJ ABP

PL 427
33101 Tampere
Puh. (03) 363 9111
Telefax (03) 356 0120
Sähköposti tamfelt@tamfelt.fi
Internet www.tamfelt.fi

TAMFELT OYJ ABP

Juankosken tehdas
73500 Juankoski
Puh. (017) 256 7111
Telefax (017) 256 7740

TAMFELT, INC.

P.O. Box 9115
Canton, MA 02021
USA
Tel. +1-781-828-3350
Telefax +1-781-828-0848

FANAFEL LDA

Apartado 9
3881 Ovar Codex
Portugal
Tel. +351-56-579579
Telefax +351-56-579580